

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXXI Gegužė - May 1, 1986 Nr. 18

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Blokada būtų geriau

Ginčai dėl Libijos bombardavimo

Vytautas Meškauskas

Reagano smūgis Libijai Europoje buvo pasitiktas su pasipiktinimu, bet ir šiame krašte susilaukė daugiau kritikos. Didžiausias priekaištas, kad žuvo nekalti žmonės ir tuo pačiu JAV krito iki teroristų lygio. Net tie, kurie iš principo pritaria Reagano žygiui - kaip Carterio Gynbos Sekretorius H. Brown ir Saugumo Patarėjas Z. Brzezinski - samprotauja, kad gal geriau būtų buvę užblokuoti Libijos uostus. Tai sustabdytų Libijos įvežimą ir išvežimą, kartu būtų išvengta žmonių aukų. Vėl kiti aiškina, kad pirmiau reikėjo kreiptis į JT, Tarptautinį Teismą Haagoje ir tik jei tai neduotų rezultatų, tai bent paskelbti Libijai karą. Pagal JAV konstituciją tai gali padaryti tik Kongresas, kas reikštų 535 kongresmanų ir senatorių pasisakymus. Kiek tai užtruktų? Tokios eigos siūlytojai tačiau aiškina, kad tuo būdu būtų galima išsiaiškinti visas galimas pasekas.

Cia galima būtų išnagrinėti logiką, jei tarptautinį gyvenimą lygintum su atskiru piliečių teisėmis civilizuotoje valstybėje. Jei kas gatvėje yra užpultas, jis turi teisę gintis. Bet jei užpultasis tik už savaitės atsikeršytų savo užpuolikui, jis greičiausiai būtų policijos suimtas, nes niekas neturi teisės pats jėga atstatyti savo teises. Tam yra tam tikra teisminė procedūra ir policijos organai.

Deja, tarpvalstybinis gyvenimas kol kas dar lygintinas su džiunglėmis, ypač jei turima reikalo su terorizmu, kuris, tarp kitko, nėra naujas reiškinys. Tarp 1894 ir 1914 metų buvo nužudytos net šešios valstybių galvos, įskaitant ir JAV prezidentą McKinley. Terorizmo aktas faktinai pradėjo pirmąją Pasaulinį karą, į jį įstumdamas jo nenorėjusias ir jam nepasiruošusias valstybes. Menka paguoda tada, jei karas buvo paskelbtas pagal tarptautinės teisės nuostatus ...

Ir dabar Reagano smūgis gali susilaukti toli einančių pasekų. Prieš sustodami prie jų, panagrinėkim dar blokados galimybes. Nors ji gal ir būtų pareikalavusi mažiau nekaltų aukų, tačiau būtų buvusi sutikta tikrai su

nemažesniu protestu.

Libijos nafta naudojas Vakarų Europos valstybės, kurios būtų tikrai nepatenkintos netekusios prekybos partnerio. Prieš blokadą pasisakytų, ir jos žala Libijai padėtų sumažinti, kitos arabų valstybės bei Sovietų Sąjunga. Be to, blokada anksčiau ar vėliau pareikalautų Kongreso - jei ne karo paskelbimo, tai kokio nors panašaus - akto. Visa tai vėliau manyti, kad pasirinktasis būdas buvo iš tikro parankesnis, nors gal nepavyzdingas teisės gerbimo pavyzdys.

Nepaisant bombardavimo trumpumo, jis, aišku, gali turėti rimtų pasekų. Visų pirma, jis padidino arabų valstybių tarpusavio solidarumą, nors kitų arabų valstybių valdovai nejučia simpatijų Kadafiui. Antra - sudarė gerą progą Sovietijai pažvejoti drumstame vandenyje. Sovietams atgimė viltis, kad gal jiems gali pasisekti atitraukti Vakarų Europą nuo Amerikos. Tam tikslui Gorbačiovas, viešėdamas Rytų Vokietijoje, pasiūlė panaikinti NATO ir Varšvos sąjungas. Be to, į Sovietų Sąjungą, kaip globėją nuo amerikoniško 'šėtono', gali pažiūrėti ne tik Libija ir Sirija! Trečia - JAV po to bombardavimo nedaug vilties liko bet kokioms Izraelio-palestiniečių deryboms.

O Izraelis, tačiau, nusišovėjęs būkle yra patenkintas, tokiu būdu Washingtonui didesnį galvosūkį sudaro dvi pirmos galimos pasekos.

Patirtis moko, kad arabų solidarumui sucementuo-

Dr. Viktoras Stankus, JAV LB Krašto valdybos atstovas sveikinasis su Speaker of the House Thomas "Tip" O'Neil, Jr., Kongreso atstovės Mary Rose Oaker baliuje Clevelande.

Mary Rose Oakar 10 metų Kongrese

Ingrida Bublienė

Praeitą penktadienį Clevelandas susilaukė būrį neeilinių svečių iš kongreso, senato, Washingtono administracijos, televizijos, radijo ir spaudos. Šių iškilmių

Kongreso atstovė Mary Rose Oakar su studijų drauge Ingrida Bubliene, JAV LB Kultūros Tarybos pirmininke.

ti reikia didesnio įvykio negu amerikiečių užskridimas virš Tripolio ir Bengazio. Dar sunkiau patikėti, kad europiečius paviliotų Gorbačiovo paskutinis pasiūlymas. Savo satelitus Maskva tvarko kiekvieną tiesiogiai, o ne per Varšvos pakto įstaigas. Jų panaikinimas faktinės padėties nepakeis, todėl nesinori patikėti, kad europiečiai to nepramatytų. Svarbiausia, visa tai galėjo atsitikti ir be Libijos bombardavimo.

kaltininkė kongreso atstovė Mary Rose Oakar, kuri taip pat iš šio miesto kilusi ir mus atstovaujanti jau 10 metų Amerikos kongrese. Tad šio iškilmingo vakaro

tikslas ir buvo ją pagerbti bei sutelkti lėšų jos artėjančioms rinkimams.

Iškilnių garbės pirmininkas buvo žinomas House Speaker Thomas P. (Tip) O'Neil, Jr. Toliau ilgas sąrašas garbės svečių sekė įvairių valdžios atstovų, senatorių, kongresmanų ir abiejų partijų atstovai.

Vakaro priėmimas, kuriame dalyvavo arti tūkstančio svečių vyko Palace teatro vestibulyje. Prie nepaprastai išpūdingai patiektų vaišių iškilmingoj vakaro aprangoj visi vaišinosi ir dalindamiesi šio vakaro aktualijom, turėjo progos su retais Washingtono svečiais praleisti greit bėgančias valandas. Žinoma šalia Washingtono didžiųjų politikos atstovų buvo vadovaujančių žmonių iš prekybos ir pramonės sektoriaus (Nukelta į 3 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Lietuviai nepaiso kompartijos kongreso nutarimų. - Afganistano pabėgėliai kelia nepasitenkinimo Pakistane. - Rinkimai Austrijoje.

Balandžio 7 d. Maskvos Pravda paskelbė D. Šniuko reportažą apie kompartijos 27-to kongreso nutarimų vykdymą Lietuvoje. Jame skelbiama, kad Lietuvos darbo kolektyvai per pirmą š.m. ketvirtį išpildė penkmečio planą su perviršiu: 95% padidėjimo buvo pasiekta per darbo našumo padidėjimą (kalbama tik nuošimčiais, o ne realiais skaičiais). Javų ir gyvulių auginimo atliko jų įpareigojimus, tačiau Lietuvos komunistų partijos CK nutarė, kad pasisekimai galėjo būti didesni. Pirmasis CK sekretorius Griškevičius ir kiti savo kalbose nurodė, kad perėjimas į intensyvesnį ūkinį ir socialinį vystymąsi, darbo pagerinimą, atsisakymą nuo nereikalingo popierizmo ir biurokratijos - neprogresuoja taip, kaip galima pageidauti.

Paskutiniaisiais metais respublikos gamybos ir mokslo potencialas nebuvo patenkinamai išnaudotas. Nebuvo išvystyta išbalansuota sistema ekonomiškai išnaudoti medžiagas, degalus ir energijos šaltinius.

Respublikos Gosplan (pirmininkas B. Zaikauskas) bei lengvos pramonės, baldų, medžio apdirbimo ir statybos medžiagų ministeriai nepastebėjo klaidų, vedančių prie pramoninių produktų kokybės nuosmūgio ... Kai, pavyzdžiui, fabriko darbininkai ruošėsi pirmai laidai mechanizmo grėblių, staiga atėjo įsakymas padidinti pradinį planą 10 kartų. Kas dar blogiau, to įsakymo nelydėjo papildomos medžiagos tam paskyrimas.

Didesnio pasisekimo galėjo turėti ir statybos darbininkai. Didžiausia kliūtis čia yra nenašumas daugelio smulkių kolektyvų, dirbančių finansinės autonomijos metodu. Labai kritikuojami buvo ir 'desaineriai'. CK plenumas reikalavo, kad R. Sakalauskas, respublikos Gosstroy (statybos tresto) pirmininkas perorganizuotų darbą šoje srityje.

Prieš du metus respublikos kompartijos CK ir ministrų taryba priėmė rezoliuciją, reikalaujančią radikaliai pagerinti bulvių auginimą, bet tai nieko nepadarė ...

...

Sovietų invazija į Afganistaną išvarė apie tris milijonus afganų į kaimyninį Pakistaną. Prie jų išlaikymo pereinamais metais JAV prisidėjo su 250 mil. dolerių, daug paramos jie susilaukė iš nafta turtingų arabų vals-

tybių. Kaip mes žinome iš savo patyrimo Vokietijos DP stovyklose, atsirado 'vaizbūnų' klasė, kuri gero kai praturtėjo, didžiam vietos gventojų pasispiktinimui. Juo labiau, kad pabėgėliai yra atleisti nuo visų mokesčių. Dėl viso to vietos gyventojų santykiai su pabėgėliais yra labai blogi.

Tai nori išnaudoti sovietai ir jų šalininkai Afganistane. Jie dabar visai nesiskaito su siena ir pradėjo teroro veiksmus pačiame Pakistane, iš kur plaukia instrukcijos ir amunicija partizanams, kurie, be to, Pakistane pailsi ir yra gydomi. Afganistano vyriausybė pažadėjo premijas už pasikėsinimus bombomis prieš Pakistano valdžios pastatus. Už pasikėsinimą prieš valdinį pastatą siūloma 15,000 rupijų, t.y. apie 940 dol., prieš privačius - tik 5,000 rupijų. Iki šiol jau buvo 10 tokių pasikėsinimų.

Padėtį dar komplikuoja faktas, kad daugumas vietinių gyventojų, patanų, norėtų nepriklausomybės, tuo tarpu afganai pabėgėliai patanų priešais Islamo fundamentalistais, kurie Pakistane nėra labai populiarūs.

Be to, paties Pakistano politinė padėtis toli gražu nėra pastovi. Diktatorius gen. Zia ul Haq bando pereiti prie civilinio režimo. Nuo sausio pirmos dienos yra panaikintas karo stovis. Tuo pasinaudodama į kraštą gri-

žo buv. premjero Zulfikar Ali Bhutto dukterė Benazir Bhutto. Zia įsakymu buvo pakartas jos tėvas, nors faktinai Bhutto padėjo iškilti Ziai.

Velionis Bhutto buvo labai populiarus, juo labiau, kad jis ir siekė masių paramos su savo šūkiu: 'maisto, rūbų, namų' - t.y. gėrybių, kurių taip trūksta Pakistano masėms. Sakoma, kad Bhutto dukterį su ovacijomis pasitinka milijonai žmonių, kurie per rinkimus, jei jie būtų, balsuotų už ją. Bet tai dar nereiškia, kad jie ir mirtų už ją.

..

Artėjant gegužės 4 d. Austrijos prezidento rinkimams, dabartinis prezidentas, socialistas Rudolf Kirschschaeger balandžio 22 d. pareiškė per televiziją, kad Jugoslavija kaltino dabartinį kandidatą į prezidentus, ir buvusį JT generalinį sekretorių Kurt Waldheim karo nusikaltimais savo teritorijoje, tačiau tų kaltinimų plačiau nenušvietė ir nereikalavo Waldheimui jai išduoti. Kaltinimai buvo paremti vieno neišvardinto seržanto teigimu, kad Waldheimas pasirašė įsakymą sušaudyti partizanų už dezertyrų iš Vokietijos armijos globą. Tačiau tas įsakymas nebuvo duotas tos dalies, kur Waldheimas tarnavo ir jis neturėjo teisės tokį įsakymą duoti.

'Nelaukit sprendimo iš manęs, - kalbėjo prezidentas. - Tik jūs turite teisę padaryti

Iš kitos pusės

Skaitydamas T. H. Prestono pranešimą apie vadovaujančias Lietuvos asmenybes, prisiminiau prof. A. Rimkos 1913 metų išvedžiojimus, kad su nepriklausomybe mums nepakeliui, nes nepajėgsime ... išlaikyti savo diplomatinio korpuso. Tiesa, kai kurios asmenybės iš to mūsų vis dėlto atsiradusio diplomatinio korpuso Prestonui padarė ne kokią įspūdį, tačiau aplamai imant tas korpusas ... pergyveno pačią valstybę.

Kažin ką Rimka šiandien pasakytų, kada nepriklausomų valstybių, su kuriomis reikėtų palaikyti diplomatinis santykius, skaičius iš keliolikos pašoko iki 150 ar daugiau? Bet iš tikro, reikia stebėtis kaip 1918-1920 m. sugebėjome sudaryti visą valstybės aparatą praktiškai iš nieko ... Juk rusų administracija pabėgo vokiečiams ateinant, o šių dingio jiems pasitraukiant. Be to atgimsianti Lietuva nenorėjo nieko bendro turėti su praeitimi. Lietuva, manėm mes tada, gimė 1918 metais, o visa ankstyvesnė istorija nusinėšė lenkai ar rusai.

Už tat negalime stebėtis, kad tarp Prestono ir mūsų yra nuomonių skirtumas. Į Lietuvą jis žiūrėjo kaip į Kauno gubernijos tęsinį ir į vadovaujančių (leading) asmenybių skaičių įtraukė, kaip vėliau matysime, grafą Todlebeną ir kunigaikštį Vosilčikovą, į kuriuos mes žiūrėjome kaip jokio ryšio su mumis neturinčiais istorines palaikas. Prestonas jautė didesnę pagarbą asmenybėms, kurios buvo padariusios karjerą Rusijos caro tarnyboje, pasisekimus Lietuvos tarnyboje jis vertina kritiškai.

Iš kitos pusės žiūrint negalima buvo tikėtis, kad D. Britanija į Lietuvą, kurios pragyvenimo lygį Encyclopaedia Britanica laikė žemiausiu Europoje, atsiųstų savo vieną iš geriausių diplomatų. Į postą Kaune D. Britanija pasiuntė savo eilinį diplomata, kuriam, tiesą sakant, nebuvo lengva. Iš karo griuvėsių besikeliantis, savo tautinės indentifikacijos ieškantis kraštas negalėjo pasiūlyti daug pramogų. Sueiti į kontaktą su eiliniaisiais ar net kiek prasimušusiais į priekį lietuviais nebuvo lengva. Sunku buvo surinkti ir kiek patyrusių raštinės personalą. Iš biurokratinio taško žiūrint, raportas parašytas labai blogai, apie kai kuriuos žmones turėta daugiau elementariųjų biografinių žinių, apie kitus mažiau. Šaulių Sąjunga, pvz. kalbant apie T. Daukantą pavadinta 'partizanų unija', o rašant apie S. Putvinskį paprastai išversta Riflemen's Association, o iš tikro ji vaidino tam tikrą karinį ir kultūrinį vaidmenį, visai svetimą anglų saksų Riflemen's Association.

Iš viso, stebint naujai kylantį kraštą, atrodo, reikėtų daugiau kreipti dėmesio į tuos, kurie formuoja jo veidą - kultūrininkus, kuriems į savo pusę patraukti sovietai paskutiniu laiku nesigailėjo nei pastangų nei vaišių. Jo didenybės charge d'affaires daugiau domėjosi kariais ir jų ryšiu su caro monarchija. Nepaisant to, Prestonas kai kuriais atvejais stebėtinai taikliai įvertino sutiktus žmones.

(vm)

iš to išvadą per prezidentinius rinkimus.'

Waldheimas tokiu prezidento pareiškimu buvo labai patenkintas. Jo varžovas rinkimuose yra socialistas Kurt Steyer.

...

Federalinės įstaigos apkaltino 17 asmenų sąmokslu aprūpinti Iraną ginklais už 2.5 milijonų dolerių. Sulaikytų tarpe yra JAV, V. Vokietijos, D. Britanijos ir Izraelio piliečių. Dalis tų ginklų turėjo būti pristatyti iš Izraelio atsargų. Izraelio vyriausybė pareiškė, kad apie tą sąmokslą nieko nežinojusi. Aplamai imant, Irano-Irako kare Izraelis pageidautų karo veiksmų pratęsimo, nes tai silpnina jo priešus.

PATIKSLINIMAS

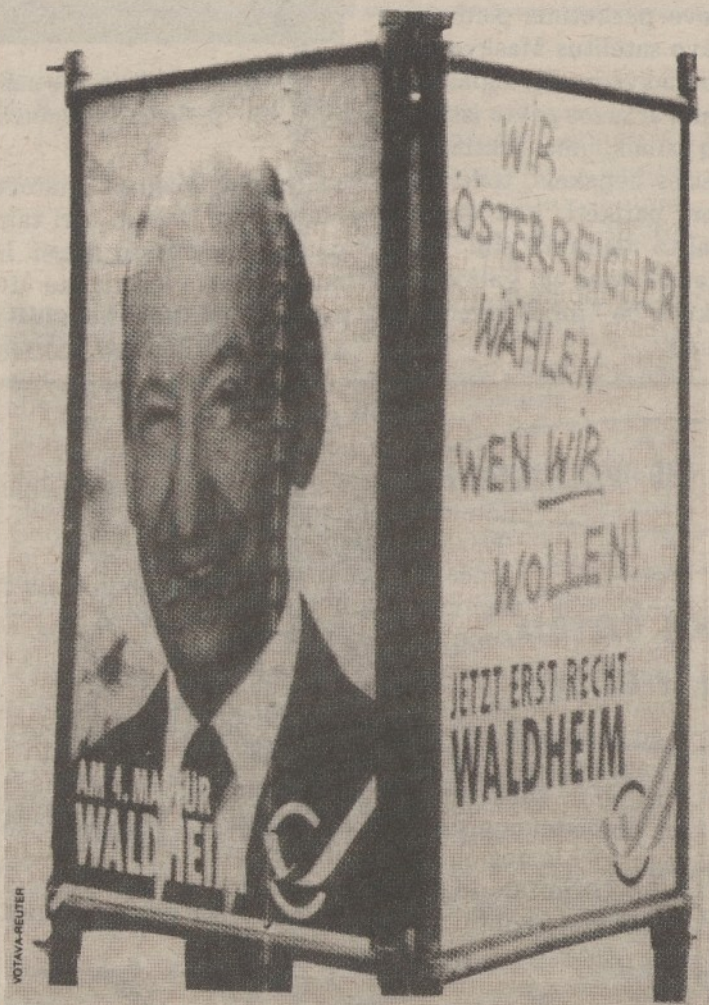
Praeitame Dirvos numery prie straipsnio Grandinėlės viešnagė Philadelphijoje, per klaidą buvo įdėta Gyvataro tautinių šokių grupės nuotrauka, pažymint kad tai šoka Grandinėlės šokėjos. Atsiprašome dėl klaidos.

PARDUODAMAS NAMAS

Florida, Juno Beach ant gražaus kalnelio parduodamas puikus 3 miegamųjų, dviejų vonių namas. Didelė tinklu dengta veranda su plaukimo baseinu. Naujas centrinis šildymas - šaldymas, gražus, sutvarkytas su vaismedžiais sklypas, labai arti jūros plažo. Geriausiame stovyje su pardavėjo vienu metų garantija. Prašo tik \$149,000.

Ray Staškūnas
REALTRUST
PROPERTIES, INC.
11436 U. S. Hwy. One
No. Palm Beach, FL 33408
Tel. (305) 622-5000

Toolmakers
Gage Makers
Gage Grinder Hand
TOP RATES. FULL
BENEFITS/OVERTIME
INCL. DENTAL AND
401/K PROGRAM.
Call 313-544-8181
IE & E INDUSTRIES INC.
(15-21)

"Mes austrai, išrinksimė ką norėsime" austrų atkirtis žydams prieš jų vedamą kampaniją nerinkti Waldheimą.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio
kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.Ingrida Bublienė, senatorius Howard Metzemaum ir
dr. Viktoras Stankus.

MARY ROSE OAKAR SUKAKTIS...

(Atkelta iš 1 psl.)

bei didžiųjų dienraščių ir televizijos bei radijo personalo. Tarp jų buvo malonu sutikti The Plain Dealer Washingtono skyriaus vyr. vedėją lietuvį Thomą Brazaitytį. Tad vedant pokalbį su daugybę šio vakaro svečių paaiškėjo, jog lietuviai jiems nesvetimi ir jo pareikškimai mūsų atžvilgiu buvo kuo palankiausi. Dr. V. Stankus ir Ingrida Bublienė, kurie atstovavo Lietuviai Bendruomenę, jautėsi labai patenkinti, kad kontaktai su aukštais Washingtono pareigūnais, demokratų ir respublikonais bei kitais vadovaujančių sluoksnių žmonėmis atrodė vaisingi. Ingrida Bublienė su Mary Rose Oakar jau seniai pažįstama nuo universiteto laikų, kur abi 4 metus lankė Ursuline kolegiją. Jau studentė būdama Oskar išsiskyrė savo sugebėjimais vadovauti ir organizuoti.

Nors dabar ji savo filosofija reiškiasi ir kaip liberalė, tačiau nepalaužiama kovotoja už žmonių teises ir jų gyvenimo gerinimą. Ji

ir lietuvių atžvilgiu yra rėmusi daug teigiamų rezoliucijų, kaip pav. rezol. nr. 500, kad kasmet būtų paskelbta Pabaltijos tautų diena. Tad buvo proga ir dabar paprašyti jos kad remtų Kalifornijos respublikono R. Dornan rezoliuciją, kuri reikalauja ir toliau tęsti Baltijos tautų teisėtą reikalavimą siekti laisvės, kviešti prezidentą aktyviai pasaulio dėmesį ir informuoti Jungtines tautas kasmet liepos 26 specialiu pareiškimu, kad šios tautos turi teisę laisvai gyventi ir kartu pareikšti nepripažintą Sovietų Sąjungos okupacijos.

Kongreso atstovė Mary Rose Oakar pažadėjo šią rezoliuciją kartu su kongr. R. Dornan įnešti į kongreso darbotvarkę.

Antroji pagerbimo dalis vyko Ohio teatre. Čia garsumo televizijos žvaigždė Phil Donahue pravedė įvadinę dalį ir pakvietė kitą žymų filmų artistą Danny Thomas toliau vadovauti vakaro programai.

Pradžioje buvo pristatyti žymūs Ohio valdžios atstovai su Gubernatorium Richard Celeste priekyje. Pradėjo ilga eilė apie 30 kongreso atstovų ir senatorių humoro perpintais pasisakymais apie šio vakaro solenizantę. Šios dalies vadovas Danny Thomas savo kalboje iškėlė ir keletą Amerikos etninių grupių. Buvo žinoma nepaprastai malonu išgirsti tarp jų ir lietuvių vardą, kurie šiandien šiame krašte jau nėra nežinomi.

Paskutinis kalbėjo Thomas Tip O'Neill pareikšdamas labai svarią mintį Mary Rose Oakar atžvilgiu: "Jei jūs clevelandiečiai mums į Washingtoną atsiunčiant žmogų tokio kalibro, tai, žinokite, jūs tuo pačiu pagerbiat ir save."

Iškilmes užbaigė pati kongreso atstovė gražiu padėkos žodžiu.

PRANEŠIMAS

Lietuvos Laisvės Kovotojų sąjungos valdyba kviečia narių suvažiavimą š. m. gegužės 10 d. 9 val. ryto, Tautiniuose namuose (6422 So. Kedzie Ave.), Chicagoje. Kadangi kai kurių narių adresai yra pasikeitę ir

PRO
ŽIŪRONĄAR KARTAIS neker-
tama šaka, ant kurios
sėdima? ...

Iš naujo bekylas LB rūpestis Jaunimo Sąjunga bei pastangos ją 'kelti iš numirusių', nenoromis siūlo klausimą -- ko iš tikro siekiama: užtikrinti lietuvių jaunimo veiklą, ar LB padalinio egzistenciją?

Pirmuoju atveju - įdomūs būtų statistiniai duomenys, rodą kiek iš dabartinių LB veikėjų priklausė kokiai jaunimo organizacijai. Beveik tikra, kad jų skaičius labai žymiai prašoktų tų, kurie į LB darbą įsitraukė anksčiau lietuviškoje veikloje niekur nedalyvavę.

Iš to atrodytų -- jei LB tikrai pirmoje eilėje rūpinasi lietuviškojo jaunimo išlaikymu -- kad LB prieauglio užsitikrinimui reikia remti gyvas ir aktyvias jaunimo organizacijas ir vienetus (kad ir savistoviai veikiančius!!!) kurie jau turi savo istoriją, tradicijas ir aiškias darbo gaires bei vadovų kadrus lietuviškos veiklos kelyje. Nebūtų ir problemų klausimo sprendime, nes būtų tik efektyvios paramos klausimas (be saistančių priklausomumo ipareigojimų!), palengvinimui pasišventusių vadovų darbo, atliekamo gana primityviose sąlygose. Gi jaunimo klausimais jų organizacijos galėtų pasisakyti - ar talkinti - pilnu ir svarių balsu. Gal nebūtų pro šalį net pamatyti ar įvertinti jų darbą?!

Antruoju atveju -- kiek sunkiau. Bandymai sukurti naują PLJS, pačių iniciatorių tvirtinimu, ne pavyko, jei kalbama apie 'mirusiųjų prikėlimą'. O ten, kur skyriai dar gyvuoja, ar nėra tik kitų jaunimo organizacijų sąskaiton?

Nebūtų per daug klaidinantis lyginimas, kad (Nukelta į 4 psl.)

Prikelti iš numirusių?!

Š. m. kovo mėn. Dainavoje įvykęs Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavimas, svarstęs 'kaip iš numirusių prikelti JAV Lietuvių jaunimo sąjungą ir kaip paspartinti pasiruošimą ateinančiam Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui Australijoje', nesukėlė didesnių atgarsių, labiau subangavęs tik 'Pasaulio lietuvis' žurnalas. Perorganizavimui pramatyta šaukti kitą suvažiavimą, dalyviais įtraukiant ir svečiais dalyvavusių jaunimo organizacijų bei grupių sambūrių atstovus.

Įdomu, kad kalbant ir nagrinėjant aktualų ir svarbų jaunimo klausimą ieškant būdų numirusių prikėlimui, nebuvo išryškinta ir pripažinta svarba esančioms ir veikiančioms jaunimo organizacijoms. Nebuvo ieškoma ar siūloma konkrečių būdų ryšio palaikymui, komunikacijos išvystymui tarpusavyje, vietoj to (iš tikro - atitraukiant narius iš jų) kuriant dar vieną organizaciją.

Nėra visai aiški ir jaunimo sąjungos apimtis, nes - pradėdant kūrėjais, kritikais ir dabar besisielojančiais bei veikiančiais - amžius duoda gana apgaulingą vaizdą. Gi pabrėžiant tik LB priklausomumo svarbą ir būtinybę be pasirinkimo, yra nuvertinamas kitų organizacijų darbas bei veikla. Nemažiau svarbi yra psichologinė žala, sugriaunant (ar bent gerokai apkarpančią) pasitikėjimo pagrindą, kuris buvo gautas kitose organizacijose, pvz. skautuose ar ateitininkuose, kur nemažiau yra siejama su tais pačiais klausimais.

Lietuvybė neturėtų būti prieglaudos uniforma. Turėtų skatinti jos visapusišką, įvairiaspalvį ir ne štampuotą augimą ir ugdymą, kaip ir objektyvų pripažinimą visam pozityviam lietuviškam darbui bei veiklai.

Padaryta išvada, kad 'rimtas' jaunimas dar gali būti ir suorganizuojamas, ir galintis dirbti kartu su vyresniaisiais Lietuviai Bendruomenės rėmuose, jeigu yra abipusis susipratimas, stipriai prasilenkia su faktais, rodan-

čiais jaunimą (o kaip būtų matuojamas 'rimtumo' lygis?) darniai ir sėkmingai dirbantį lietuviškuose baruose, jei ir ne visada LB rėmuose.

'Neaiškūs buvo ir pasitarime dalyvavusių (svečiai/d) ateitininkų bei skaūtų atstovų nusiteikimai. Susidarė išpuolis, kad bent šios dvi didžiosios mūsų jaunimo ideologinės organizacijos daugiau nori rūpintis savais reikalais, negu kažkokia neaiškia Jaunimo sąjunga'. Įdomu, kuriais keliais veda jaunimą mūsų ideologinės organizacijos, besirūpindamos 'savais reikalais'?! Ir ką to vietoje jiems pasiūlys LB?

Šiuo metu tik su gailesčiu tenka konstatuoti faktą, kad kol lietuviybės supratimas, apraška ir veiklos svarba supsis ant savarankiškumo-priklausomumo svarstyklių, jaunimas po truputį vis daugiau nubyrės 'pirklių' pralaimėjimui ...

(d)

"Amber Holidays"

1986 M. ESKURSIJOS
Į LIETUVĄ

Gegužės 7 — 1344.00	Rugpjūčio 14 — 1555.00
Gegužės 20 — 1665.00	Rugsėjo 2 — 1885.00
Birželio 18 — 1539.00	Rugsėjo 17 — 1421.00
Liepos 16 — 1731.00	Spalio 1 — 1538.00
Liepos 21 — 1348.00	Gruodžio 26 — 1476.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai.

Registracijos, informacijos reikalui skambinkite
1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Įstaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms —
sutvarkom dokumentus.

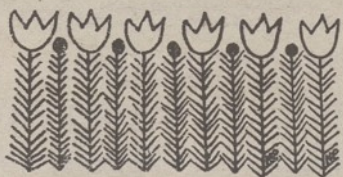
PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT
TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

JAV LB KULTŪROS TARYBOS ŠEŠTOJI PREMIJŲ ŠVENTĖ

Laureatų pristatymas ir premijų įteikimas

Meninę programą atlieka
Clevelando dainos-muzikos vienetas
UŽDAINUOKIM!

1986 m. gegužės 17 dieną.
Šeštadienį, 7:00 val. vakare,
Amerikos Lietuvių Piliečių Klube
368 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Maloniai visus kviečiame susitikti su mūsų kūrėjais ir pasidžiaugti jų įnašu į lietuvių kultūrą.

Globoja LB Bostono apygardos valdyba

Rengia JAV LB Kultūros Taryba

Vitaminai, mineralai ir mityba

Vitaminas B-12

Dr. Danielius Degėsys

Daugelis žmonių yra įsitikinę, kad vitaminas B-12 gerina atmintį bei koncentracijos pajėgumą ir stabdo protinį silpnėjimą. Šį vitaminą jie vadina atsijauninimo vitaminu. Deja, šie teigimai neturi pagrindo išskyrus tuos atvejus, kada organizmas jo stokoja.

Vitamino B-12 trūkumas paliečia nervų funkciją, todėl organizmui jo stokojant rankų ir kojų pojūčiai bei judesiai darosi netikslūs. Ėjimo metu žmogus pradeda svirduliuoti ir vilkti kojas. Kai kuriais atvejais išsėmos žarnos refleksai sutrinka.

Kita svarbi vitamino B-12 funkcija yra raudonųjų krau-

jo kūnelių gamybos palaikymas. Be vitamino B-12 raudonųjų kraujo kūnelių gamyba sutrinka ir organizme išsivysto piktybinė anemija. Savo laiku nuo piktybinės anemijos mirdavo daug žmonių, nes tuo metu dar nebuvo žinomas vitaminas B-12. Šis vitaminas per virškinamąjį traktą absorbuojamas tik mažais kiekiais ir tik tada, jeigu skrandyje yra pakankamai virškinamųjų rūgščių. Nesant skrandyje rūgščių, vitaminas B-12 iš virškinamojo trakto nepatenka į kraują ir todėl tokie žmonės ir gauna piktybinę anemiją. Gydant piktybinę anemiją sergančius, vitaminą B-12 reikia duoti injekcijomis. Po skrandžio rezekcijos vitamino B-12 absorbcija iš virškinamojo trakto taip pat gali sumažėti, todėl tokiems asmenims būna reikalingos vitamino B-12 injekcijos.

Vitamino B-12 pakankamai randama pieno gaminiuose, kiaušiniuose, kepenyse, žuvyje ir mėsoje. Daržovės jo neturi, todėl vegetarams yra patartina imti vitaminą B-12 nuo 5 iki 50 mikrogramų dienoje. Šis vitaminas toksinių reiškinių neduoda, bet jį imti dideliais kiekiais be reikalo nepatariama.

VITAMINAS B-6 (Pyridoxine)

Šis vitaminas yra naudingas ir reikalingas mūsų organizmui. Jis palaiko kūno baltymų sintezę ir prisideda prie organizmo imuniteto išlaikymo. Jis taip pat prisideda prie daugiau negu 60 įvairių kūno enzymų funkcijų palaikymo. Vitamino B-6 trūkumas sukelia nervinius sutrikimus, mažakraujystę ir įvairias odos ligas ir, taip pat, gali sukelti kūno konvulsijas bei periferinių nervų degeneraciją. Jis yra ypač reikalingas neščioms moterims ir toms moterims, kurios ima nuo neštumo apsisaugoti tabletes. Imant tokias tabletes, kai kurios moterys gauna organizmo apykaitos sutrikimus. Užtenka 5 miligramų vitamino B-6 dienoje, kad tokie sutrikimai būtų pašalinti. Moterims šis vitaminas yra naudingas ir tuo, kad jį mažina nervinės įtampas nusiskun-

dimus, kurie atsiranda kai kurioms moterims prieš mėnesines. Jis taip pat reguliuoja estrogeninio hormono apykaitos sutrikimus ir lengvina apvaisinimą toms moterims, kurioms būna sunku pastoti. Paskutinių kelių metų eigoje atsirado nuomonių, kad vitaminas B-6 gali apsaugoti žmogų nuo vėžio ligos. 1983 metais Nutrition and Cancer žurnale buvo aprašytas įdomus bandymas, darytas su pelėmis. Pelės, kurios prieš iškiepyjant jas vėžio auglio celėmis, buvo šeriamos maistu turinčiu vitaminą B-6, buvo atsparesnės iškielytam vėžiui negu tos pelės, kurios vitamino B-6 negavo. Iš šio vieno bandymo daryti išvadą, kad vitaminas B-6 apsaugo nuo vėžio ligos, deja, mes negalime. Tokiam teigimui patvirtinti reikia daugiau duomenų.

Kai kurie vitamino B-6 entuziastai tvirtina, kad šis vitaminas yra pats naudingiausias iš visos B vitaminų grupės, todėl jie siūlo jį imti milžiniškais kiekiais. Deja, vitamino B-6 milžiniški kiekiai gali sukelti sunkius neurologinius sutrikimus. 1983 metais New England Journal of Medicine buvo aprašyti septyni ligoniai, prieš sergant emę didelius kiekius, tai yra 2 gramus, vitamino B-6 dienoje. Po kelių mėnesių jie pradėjo skųstis toksiniais nervų sutrikimais, kurie pasireiškė negalėjimu gerai valdyti rankų ir kojų. Jie vaikščiojo svirduliuodami. Nutraukus vitamino B-6 vartojimą, ligoniai pamažu pradėjo sveikti, bet jų rankų ir kojų jautrumas pasiliko sumažėjęs. Šis pavyzdys kaip tik ir rodo, kad be priežiūros, saugavališkas kad ir gerų vaistų per didelis vartojimas gali pakenkti žmogaus organizmui.

Vitaminą B-6 galima pirkti ne tik vaistinėse, bet ir 'healthfood' krautuose, kur šis vitaminas parduodamas 100 arba 500 miligramų tabletėmis. Imant 500 miligramų 4 kartus dienoje, pasiekiamas sveikatai pavojingas šio vitamino kiekis. Vitamino B-6 dienos norma yra tik 2 miligramai. Jo imti daugiau negu 50 miligramų dienoje nepatartina.

Vitaminas B-6 yra randamas grūduose, mielėse ir mė-

DIDŽIOJI LB PREMIJA — BRONIUI KVIKLIUI

Bronius Kviklys

JAV LB Kultūros tarybos sudaryta vertinimo komisija už 1983-85 metų išleistus veikalus, mokslinėm temom, paskyrė 3,000 dol. premiją Broniui Kvikliui už liuanistinės tematikos humanitarinio turinio knygą: Lietuvos bažnyčių sesijos "Vilniaus Arkivyskupija".

Ši knyga buvo išleista 1985 metais Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidyklos. Premijos komisija iš viso buvo gavusi virš 20 mokslinių darbų.

Komisiją sudarė: pirm. dr. Augustinas Idzelis, dr. R. Šležas, dr. Danguolė Tamulionytė, dr. Br. Kazėnas ir rašytojas Algis Rukšėnas.

Premija bus įteikta Br. Kvikliui š. m. gegužės 17

soje. Jis priklauso vitaminų B grupei, į kurią įeina dar visa eilė vitaminų, bet jų mes nenagrinėsime. Su vitaminu B-6 mes užbaigiame paskaitų ciklą apie vitaminus.

Bostone Kultūros tarybos ruošiamoj Premijų šventėje.

Premijos mecenatas JAV LB Krašto valdyba.

MUZIKOS PREMIJA PASKIRTA MUZIKUI BR. BUDRIŪNUI

Bronius Budriūnas

JAV LB Kultūros tarybos sudarytoji vertinimo komisija iš muzikų Ritos Klierienės, Dalios Viskontienės, Viktoro Ralio, Juozo Kreivėno ir Kazimiero Skaigirio 1985 metų muzikos premiją paskyrė kompozitoriui, dirigentui, Br. Budriūnui iš Kalifornijos.

Muzikas Br. Budriūnas mūsų visuomenėje reiškiasi nuostabiai įvairia ilga muzikine ir visuomenine veikla, kuri neatskiriama susijusi su mūsų kultūros istorija.

Ši premija skiriama muz. Br. Budriūnui, kaip padėkos ir pagarbos išraiška.

Premija bus įteikta Premijų šventėje gegužės 17, Bostone.

Premijos mecenatas Lietuvių Fondas.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

PRO ŽIŪRONĄ

(Atkelta iš 3 psl.)

LB savo esmėje buvo lygtą gegutę, paliekanti savo kiaušinius svetimuose lizduose! Ne, reikėtų eit dar toliau: ji susirinko jau išperėtus ir išaugintus paukščiukus!

Kad nebuvo tai sunku atlikti -- irgi jokia nuostaba: kokia organizacija galėjo žadėti tiek daug, tiek mažai tereikalaujant geriausiose veiklos sąlygose? Tad kiek yra paklaidos teigime, kad praktiškai Jaunimo Sąjungos veikla buvo pirktą!

O jei dėl neveikliųjų -- tos vienos paklydusios avies iš viso 100 -- tebėra verta atsukti nugarą į veikiančias ir esamose sąlygose save labai gražiai pateisinančias, kad ir savistoviai veikiančias, jaunimo organizacijas, gal ir būtų verta prašyti šv. Petro, kad žemėn vėl grąžintų pro jo vartus praėjusią sielą ...

Bet pirm negu galutinai bus sprendžiamas JS 'iš numirusių prikėlimas', būtų gera jei LB atvirai pasisakytų, ar siekiama savarankiško, galvojančio ir apsisprendžiančio jaunų lietuvių asmenybės ugdymo, ar tik bitės-darbininkės mentaliteto sutvėrimu, kurie aklaieks savo vadus?

Ego

DOVANŲ PARDUOTUVĖ PATRIA

2646 West 71st Street,
Chicago, Ill. 60629

Gintarai, tautodailė, laikrodžiai, brangenybės, TV, elektronika, pardavimas ir taisymas.

Savininkai Fr. ir A. Šlutai,
telef. (312) 778-2100

KŪRYBA IR MOKSLAS

Lietuvos krikšto 550 metų sukaktį švenčiant

Lietuvos respublikos prezidento Antano Smetonos žodis, pasakytas 1938 m. švenčiant Lietuvos krikšto 550 metų sukaktį.

Ši sukaktis visoje Lietuvoje buvo minima per Sekminių šventes.

Lietuvos krikštas, mūsų šiandien iškilmingai minimas, yra vienas didžiųjų mūsų senovės įvykių. Jis daugiausia lėmė lietuvių buitinį. Tačiau to krikšto reikšmę Bažnyčia ir Valstybė vertina katra savaip. Vienai rūpi juk pirmiausia tikrasis tikėjimas, jo mokslo platinimas, žmonių dorinimas, sielų ganymas ir jų paruošimas amžinajam gyvenimui, antrai — Tautos gerovė šioje žemėje. Iš tos dvejopos pažūros eina katrai skirtingas, saviškas, vertinimo mastas. Vienur jis sutampa, kitur gali nesutapti.

Taigi, taikant valstybės mastą tam didžiajam įvykiui, siekiančiam atgal 550 metų, tenka atsakyti klausimas, kaip jo buvo paveikta Lietuva. O jam atsakymo dairydami turime vaizduotis mūsų protėvių žilą senovę ir tą aplinkumą, kur jie gyveno. Pirmiausia pastebime, jog visa Europa tuomet buvo krikštyta ir tik vieni lietuviai ir jų gentainiai tebebuvo pagonai. Nuokampus Baltijos pajūris buvo ilgai ramus, lyg pamiršta šiaurės įlanka. Prasidėjus kryžiaus žygiams su musulmonais ar saracėnais dėl šventosios žemės, jis buvo atsimintas ir juo buvo Romos ir Vakarų Europos riterių susidomėta. Jiems rodėsi šventa pareiga skelbti aisčių padermei, prūsams, lietuviams, latviams ir lyvams katalikų tikėjimas. Kai šie, pirmųjų Kristaus mokslo skelbėjų, pilnų gero noro, nepakluso ir nesiskubino krikštytis, tai šalia kryžiaus ir evangelijos pasirodė kalavijas, nešamas kalavijuočių ir kryžiuočių ordino. Kardu ir ugnimi buvo verčiami krikštan Pabaltijo gentys. Prasidėjo baisūs ir žiaurūs karai, kaip skelbia metraščiai. Greta tikrai nuoširdžių katalikų tikybos apaštalių, radosi daugybė avantiuristų, ieškojusių kare su pagonais pelno ir svetimos žemės gėrybių. Tačiau ko žiauresnės buvo kovos, to atkaklesni darėsi aisčiai. Lyvai, kuršiai ir žemgaliai nebestengė atsisipirti kala-

vijuočiams ir jiems pasidavė. Didvyriškai gynėsi nuo kryžiuočių prūsai, bet ir šie nelygioje kovoje turėjo aniams nusilenkti, buvo verguvėn pajungti ir prievarta apkrikštyti. Tik vieni lietuviai, būdami gausingesni, geriau susitvarkę, išplėtę savo ribas į rytus, toliau galėjo spirtis. Tačiau ir jiems darėsi vis sunkiau tęsti prieš abu ordinus. Kunigaikštis Mindaugas su savo didžiūnais ryžosi apsikrikštyti, tikėdamasis pastovesnės taikos savo kraštui. Per krikštą jis tapo karalium. Bet kas iš to? Brangiai jam atsėjo karūna: jį turėjo apmokėti ordinams Lietuvos žemėmis ir dėl to nustojo savo valdinių pasitikėjimo. Nebe priežasties jie murmėjo, sakydami: Krikščionys žada mums dangaus karalystę, o patys pasiima mūsų žemės karalystę. Nepasiduosime!

Žuvus karaliui Mindaugui, Lietuva dar smarkiau grumiasi su ordinais, dar toliau eina į rytus, ieškodama sau ten stipresnės atramos. Tvirtėja didžiųjų kunigaikščių galia, didėja jų valdoma erdvė, bet drauge jiems bręsta mintis, kad krikštas Lietuvai neišvenigiamas, kad, jai apsikrikštyjus, Romos akivaizdoje išnyktų ir priekabis kryžiuočiams kariauti su lietuviais. Antra vertus, mūsų didžiūnai, susipažinę su Vakarų Europos kultūra, nutolsta pagonų tikybą ir jos nebe-

je, tuoju prigijo lietuviams? Būtų stebuklas, jeigu jis būtų tuoju prigijęs. Netgi galėjo daugumas gyventojų sutikti palankiai katalikų tikėjimą, kurs ligtol buvo smurtu jiems brukamas, o jų gimtasis kraštas ginkluotų apaštalių niokojamas, žudomas, deginamas ir pelenais leidžiamas. Taigi Vytautui Didžiajam, tam uoliam katalikybės platiniojui, atgavus žemaičius iš kryžiuočių, tekdavo kartais versti bajorus, kad krikštytųsi, dargi baismėmis jiems grasant. Ir Jogaila įsakymu vertė tuos, kurie jau buvo tapę stačiatikiais, atvirsti katalikais. Tik savųjų valdovų prievarta buvo švelnesnė ir pavartota savos valstybės naudai, kad būtų aišku Vakarams, jog Lietuva galutinai apsisprendė katalikiškai. Kita vertus, reikia atsiminti, jog katalikų tikėjimas buvo prasiskynęs kelią ir taikiomis priemonėmis. Jam plisti nekliudė nei Gediminas, nei jo įpėdiniai. Ir po krikšto jis tvirtėjo pamažėl bajorų luome, maža tesiekdamas liaudį. Kad kova tebetruko su pagonija dar ilgai, apie tai pasakoja metraščiai ir kiti mūsų praeities dokumentai. Yra žinių, kad dar 18 šimtmeityje Vilniaus apylinkėse žmonės nebuvo su ja pasimetę.

Dabar galime pasiklausti, ko gero davė krikštas Lietuvai? Atsiminkime, kad ji buvo tarp dviejų kultū-

...Krikštas griežtai pasuko Lietuvą į vakarų kultūrą ir jai davė pastovią linkmę.

brangina. Tik minios ją belaikio pagarboje. O čia vėl, Gedimino vaikaičiams susivarijus dėl Vilniaus sosto, lietuviai skyla dviem priešingom dalim: vieni su Jogaila, antri su Vytautu. Didis pavojus Lietuvai! Nėra laiko delsti, reikia ryžtis greičiau. Ir ryžtasi: Jogaila, didysis Lietuvos kunigaikštis, tampa lenkų karalium ta sąlyga, kad pats apsikrikštys ir atves krikštan savo valdomą šalį ir ją sutelks su Lenkija. Ir jam, vadinasi, kaip ir Mindaugui, karūna ne dykai atseina. Kainą, už kurią ji pirktą, istorikas betgi turėtų pateisinti, žinodamas, kaip ir kas anuo metu buvo.

Ar krikštas, iškilmingai 1387 metais atliktas Vilniu-

rų: rytų — Bizantijos ir vakarų — Romos. Prisijungdama gudų žemes, ji vis daugiau ir daugiau darėsi veikiamą rytų bažnyčios. Kiek šios įtaka buvo žymj, rodo ir tai, kad Mindaugo sūnus Vaišvilas, atsisakęs teisės būti jo įpėdiniu, tapo stačiatikių vienuoliu. Gediminaičiai, o jų pavyzdžiu ir bajorai didžiūnai, veda gudes ir leidžia būti stačiatikiais savo vaikams. Kaip stiprios būta gudų įtakos, rodo ir tai, kad jų kalba virto Lietuvos valstybine kalba. Ją rašomi Lietuvos Statutai, ji vartojama valdžios įsakymams ir kitiems jos reikalams. Ji toje aukštumoje išlieka iki 18 amž. Gal būtų neveltui tvirtina kai kurie rusai

Lietuvos Respublikos prezidentas Antanas Smetona.

istorikai, kad jei ne Romos krikštas, tai lietuviai būtų galutinai surusėję ir Rusija, jų valdoma, būtų vadynusis Lietuva. Lietuviai, norėdami išlaikyti savo valdžią guduose, derinosi juk į juos ir patys virto stačiatikiais. Ir nors rytų bažnyčia leido visas pamaldas gimtąja kalba, lietuviai tačiau nepasinaudoja tuo įpročiu.

Bet krikštas griežtai pasuko Lietuvą į vakarų kultūrą ir jai davė pastovią linkmę. Kadangi tuomet tebebuvo viduramžis, nors ir vėlyvas, tai Romos Bažnyčia turėjo tikintiesiems ne vien dvasinės, bet ir pasaulinės valdžios. Dėl to su katalikų tikėjimu iš vakarųėjo mokslas, menas ir technika. Lanksti Romos civilizacija buvo visu kuo pranašesnė už sustingusią Bizantijos civilizaciją. Tai gerai numanė ir didieji Lietuvos kunigaikščiai, ypatingai Vytautas Didysis. Jam išigalėjus Gedimino soste, sparčiau plito ir katalikų tikyba lietuvių tarpe, o su jąja ir lotynų kalba, kaip

visuotinė civilizuoto pasaulio, šviesuomenės, bendravimo jungė. Ji imta vartoti ir valstybės raštuose greta gudų kalbos, ji sėkmingai su šiaja rungėsi. Lotynų kalba, visur pirmaudama, ne tik artino kraštus, bet ir juos saugojo nuo nutautimo. Lietuviams ji buvo pravartu prieš gudų, lenkų ir vokiečių kalbos įsigalėjimą.

Kodėl gi lietuviai maža tepasinaudojo tuo, ką jiems krikštas buvo davęs? Kodėl jų kalba palengvėlėmė nykti iš didžiūnų ir bajorų luomo? Todėl, kad krikštas jiems buvo kiek pavėluotas ir kariškai skelbiamas. Juk arti dviejų šimtų metų katalikų tikėjimas ordinų buvo daromas įkylus, plėšimų priemone vartojamas. Taigi, kai buvo jis paskelbtas Lietuvoje privalomu, lietuvių tarpe nesirado jam entuziastų, džiūgaujančių skelbėjų. Vieton jų pasišovė lenkai ir kiti svetimšaliai, nepasiruošę tam tikslui, nemokėję dargi lietuvių kalbos. Vyskupo Giedraičio

(Nukelta į 6 ps1.)

LIETUVOS KRIKŠTO SUKAKTIS...

(Atkelta iš 5 psl.)

ir Daukšos metu jų, ypačiai lenkų, kunigų daug daugiau buvo, nekaip lietuvių. Svetimšaliai naudojęsi beneficijomis ir kitomis dvasininkų privilegijomis, medžioję ir kitaip leidę laiką, o lietuvių sielos ganymu maža tesirūpinę. Kas ilgaiui padaryta religinei lietuvių literatūrai, tai padaryta lietuvių kunigų. Bet ir tai pavėluota. Lietuva krikštyta keturioliktame šimtmečiuje, o lietuvių kalbos raštas ir knyga tepasirodė šešiolikame, taigi vėlyvos reformacijos metu. Apie du šimtų metų, vadinasi, sugaišta. Mūsų bajorai per tą laiką spėjo tiek pasiduoti lenkų įtakai, kad jų tautinės sąmonės nebeatgaivino nei vyskupo Giedraičio, nei kaunainko Daukšos patriotiškai žygiai.

Lietuvos krikštu pasinaudojo daugiau Lenkijos, nekaip Lietuvos politika. Bet ar galime už tai kaltinti lenkus? Rodos, tektų versiti kaltę patiems lietuviams, kad buvo apsileidę ir nesiūpino savo ateitim ir tos ateities nežiūrėjo.

Visai kas kita būtų buvę, jei Lietuva būtų tapusi katalikiška dar ankstyvą viduramžių, dar prieš kryžiaus žygių gadinę, ar bent Mindaugo metu. Ne kariškai, taikiai, nuoširdžiai, evangelikiškai prigdyta katalikybė lietuviams būtų radusi jų pačių tarpe, kaip radosi kitose tautose, savų apaštaly, kurie būtų išugdę lietuvių dvasininkų luomą, galėjusį anksčiau sukurti lietuvišką religinę literatūrą. Toji literatūra būtų padėjusi pagrindą mūsų savam raštui, lotynų kalbos įtakoje ūgdomam. Kaip kitur, taip ir pas mus, gimtoji kalba būtų tapusi šviesuomenės, o galiausiai ir valstybės kalba.

Bet tai galėjo, rodosi, būti, tačiau nebuvo. Tai tik svajonė, kuriai įvykti nestigo ir patogių sąlygų. Pirmasis prūsų vyskupas, Kristijonas, sakęs apie aiščius, kad jie padoriausia ir taikingiausia žmonių padermė, tik gaila esą, kad ne krikščionys. Ir kiti kronistai, rašiusieji apie mūsų senovės vadus, yra pasakę, kad kiti jų krikščionesni už kai kuriuos krikščionis riterius. Vadinasi, lietuvių pagonų dorovės būta aukštos ir ji būtų geriausia dirva krikščionių mokslui tarpti. Tiesa, svetimšaliai kronistai yra prirašę ir pikty žinių apie Pabaltijo gimines. Bet tai prasimanymai priešų, norėjusių pateisinti savo nepateisinamus darbus pagonų žemėje. Ar ne taip ir šiandien daro tie, kurie griebiasi smurto nieko nedėtam kraštui, kad jį pavergtų? Norėdami pulti, pirma jį išniekina ir patys

save išsigiria. Ten ir ten esą bloga, o jie ginklu visa geriau ir kilniau sutvarkysią. Panašiai elgėsi ir avantiūristai riteriai, anuomet vykę kariniai Pabaltijo kraštuosin.

Pradžioje esu pasakęs, kad krikštas daugiausia lėmė lietuvių buitį. Tai tiesa. Katalikybė Lietuvoje pergyveno reformacijos metą, o Rusijos valdžioje mums esant sėkmingai atsispyrė rusinimo politikai, ir tuo savo atsparumu išsaugojo lietuvių tautą sveiką. Minėdami šiandien Lietuvos krikšto sukaktį, turėjome progos žvilgtelėti jos praeitin, kuri, kaip jūntame ir matome, labai skiriasi nuo dabarties, mūsų gyvenamos. Lietuva vėl laisva, jokiais artimais ryšiais nesuvaržyta su vienu ar kitu kraštu. Bet ji tik maža dalis buvusios mūsų Didžiosios kunigaikštijos. Ir Bažnyčios santykis su valstybe nebe toks, koks anuomet yra buvęs. Kaip kitur, taip ir pas mus jame yra daug kas pakitę. Meno, mokslo ir daug ko kito iš bažnytinės srities pateko valstybės sritin.

Bažnyčia, nebetekusi pasaulinės valdžios, vis dėlto paliko didis veiksnys tautos gyvenime. Ji drauge su valstybe dalyvauja tautos auklėjime, taigi tebelemia ir dabar jos buitį ir jos ateitį. Iš tokio abiejų veiksmų santykio eina didis uždavinys derinti Bažnyčios darbą su Valstybės darbu, laikyti reikiama jų pusiausvyrą kiekviename tautos žygyje, žinoti ribą, kas yra Bažnyčios ir kas Valstybės. Harmonija, santarvė, o ne priešingumai turi vadovauti sakytam uždaviniui. Amžinasis gyvenimas ir žemė, sub specie aeternitatis ir sub specie temporis — abu mastu skirtingu, bet ne prieštaringu. Tikėkime šią iškilmingą valandą, kad taip gali būti ir kad taip bus. Tatai mūsų priklauso. Iš tautos į amžinąjį gyvenimą, o tauta žemėje.

Mylime savo žemę ir, ją saugodami bei gindami, nepamirštame krikščionijos

Sulaužytų sutarčių, politinės padėties bei tarptautinės teisės analizių labirintuose pradėdame pasiklysti, skėsdami diskusijų ir karštų debatų dėl Vilniaus tvane. Tų debatų pagrindinė mintis yra Vilniaus klausimas, išryškinat dvi labai skirtingas nuotaikas. Vieni siekia bekompromisiniai kovoti už Vilnių, kaip istorinę ir vienintelę Lietuvos sostinę, ir jų argumentus grindžia daugelio šimtmečių istoriniai faktai. Kiti ieško aragumentų Vilniaus klausimo nagrinėjimui delsti, pasitarnaujant lenkų kėslams. Yra jaučiamas labai stiprus spaudimas to klausimo neliesti, ar tai būtų 'dėl šventos ramybės', ar dėl 'pagerinimo santykių su lenkais'.

Liūdna išvada yra ta, kad mes, lietuviai, nebestatome savo tautinių interesų pirmoje vietoje, nors tai yra pats svarbiausias emigrantinės visuomenės uždavinys, nes ji laisvėje gali kalbėti už tuos, kurie privalo tylėti. Savo politinėje veikloje neva tai kovojame už Lietuvos nepriklausomybės atgavimą, tačiau tos kalbos lieka ne-realiu abstraktu, nes vengiama apspręsti TEISĖTĄ Lietuvos teritoriją su jos sostine. Kuri valstybė pasaulyje yra be savo sostinės? Atrodo, kad toji polemika prasi-dėjo nuo to, kad Vatikanas nesutinka Vilniaus vyskupijos priskirti Lietuvos bažnytinei provincijai, ko mes, laukdami Lietuvos krikšto jubiliejaus, tikimės ir prašome.

Juozas Vitėnas 'Tėviškės žiburiuose' (1986 m. balandžio 16 d.) sieja Vilniaus krašto klausimą su Lietuvos aneksijos įteisinimu! Nuo kurio laiko bet kuri aneksija turi moralinę teisę spręsti tautos ir valstybės likimą, ar nustatyti pavergtos valstybės ateities teritorijos ribas? Nereikia jokių ilgų moksliškų išvedžiojimų, kad

idealų, iš protėvių paveltų, gyvenime auklėjamų.

TARPUSAVIO KOVA DĖL VILNIAUS

Aurelija Balašaitienė

iš istorijos matytume, kaip kaitaliojasi valstybių sienos. Ir joks okupantas, savo galia praradęs, neapsprendžia išsilaisvinusios tautos ateities. Ją apsprėdžia tik tie, kurie už jos laisvę kovoja, ir tokioje kovoje dabar esame įsijungę mes, laisvojo pasaulio lietuviai. Žurnalistas tvirtina, kad Vilniaus arkivyskupijos prijungimas prie Lietuvos Bažnytinės provincijos tautiniu ir religiniu klausimu esąs suprantamas, bet teisi-niu-politiniu 'šlubuoja'.

Toliau, cituodamas Lietuvos Enciklopediją, Vitėnas rašo, kad 'Vilnius ir Vilniaus kraštas visą laiką buvo Lenkijos okupacijoje'. Čia jau sąmoningai subjektyviai parinkta citata, nes joje praleidžiamas 'viso laiko' paaiškinimas. Ar Vilnius buvo Lenkijos okupacijoje nuo Gedimino laikų? Vilniaus priskyrimo Lenkijai autoritetu žurnalistas laiko ne Suvalkų sutartį, bet 1923 metų ambasadorių konferenciją, kurioje Lietuvos vyriausybė atsisakė dalyvauti ir pareiškė savo protestą Vatikanui dėl Vilniaus arkivyskupijos priskyrimo Lenkijai. Toliau cituojamas a.a. Vytautas Vaitiekūnas, kuris tokį Lietuvos vyriausybės elgesį vertina kaip politinio nebrandumo demonstravimą.

Tuo pačiu sakoma cituotame straipsnyje, kad negi buvę galima reikalauti iš Vatikano, kad jis pirmoje vietoje palaikytų Lietuvos interesus. Su tuo reikėtų sutikti, tačiau lygiai tą patį argumentą reikia pritaikyti ir mums; lietuviams ir Lietuvai jų pačių interesai turi būti pirmoje vietoje!

Nors visai aiški žurnalistų tendencija Vilniaus klausimą palikti nuošaliai, tačiau ir savo argumentuose jisai pats sau prieštarauja. Jis pasirenka sau patinkamas sutartis kaip negaliojančias, o pabrėžia be jokios sutarties 1923 metų ambasadorių konferencijoje padarytą nutarimą, kuris galiojęs iki Jaltos susitarimo. Vilniaus įjungimas į dabartinę Lietuvos teritoriją esąs neteisėtas ... Koks patogus argumentas vis į Vilnių besikėsiantiems lenkams ...

O vis tik moralinė teisė yra mūsų pusėje, nežiūrint kokiomis sąlygomis Vilnius yra Lietuvos teritorijoje. Ne ambasadoriai, o vyriausybės galvos buvo pasirašiusios Suvalkų sutartį, kur vėliau buvo taip begėdiškai sulaužyta. Kodėl toji sutartis nėra laikoma teisėtu Vilniaus priklausomumo Lietuvai įrodymu? O gal sutarties sulaužymas savaime tą sutartį panaikina? Tai kam tada kaltinti Sovietų Sąjungą, sulaužusią visas sutartis, įskaitant ir sutartis su Pabaltijo

kraštais? Keista, kad mūsų teisininkai ir žurnalistai smerkia buvusią nepriklausomos Lietuvos vyriausybę už tai, kad ji pirmoje vietoje žiūrėjusi savo valstybės ir tautos interesus.

'Draugo' balandžio 22 d. laidoje A. Pleškys net klausia - 'Kodėl mes patys neatsiėmėme Vilniaus?' - nors toks bergždžias neatitaisomų praeities įvykių analizavimas nebeteri nei istorinės, nei politinės reikšmės, tik tą skaudų ir aktualų Vilniaus klausimą kelia mums nepalankioje perspektyvoje. Daromės patys sau priešai.

Kada baigsime tą tarpusavio kovą dėl Vilniaus ir veningai sutiksime, kad Lietuva bet kurioje politinėje padėtyje negali egzistuoti be Vilniaus? Darosi koku, sekant mūsų spaudą, kurią skaito ir mūsų jaunesnieji. Ar nepradės mūsų priaugančios karto abejoti savo mokytojų pasakojimais apie Lietuvos istoriją ir Vilnių? Ar nebūsime apkaltinti melu, jei nebeturime teisės reikšti savo pretencijų į Gedimino sostinę? Jie lietuviams Lietuvos su Vilniumi klausimas nėra pirmoje vietoje, tai apie kokią laisvą Lietuvą mes kalbame?

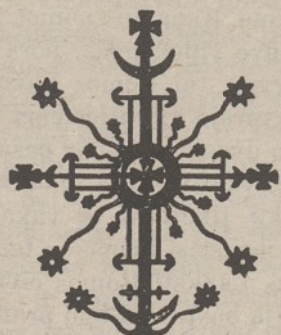
Nėra svarbūs jokie argumentai, kurie menkina mūsų teises į Vilnių. Nėra svarūs jokie autoritetai, kurie ruošia dirvą Lietuvos ateičiai be Vilniaus. Nėra naudingi straipsniai, kurie įtaigoja mus tylėti. Užmirškime lenkų interesus ir pradėkime ginti savuosius, nežiūrint iš kokių šaltinių mums teikiama medžiaga ir mus til dantys argumentai. Lietuviai okupuotoje Lietuvoje privalo tylėti, ir jų viltis yra mummyse. Kas bus, jei ir mes nutilsim?

Darosi klaiku pagalvojus, kad ir mūsų tarpe esama tokių, kurie mums draudžia kelti Vilniaus arkivyskupijos įjungimo į Lietuvos Bažnytinės provincijos ribas klausimą. Atrodo, kad jei kada Lenkija bus laisva -- ir mes galėsime džiaugtis ta privilegija, kad tapsime Lenkijos provincija! O tada -- 'Mes be Vilniaus nenurimsim' daina bus cenzūros uždrausta ...

Kur mūsų patriotizmas, apie kurį taip daug kalbame???

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į **OBELENIŲ** apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti **ZENONUI** arba **SAULIUI** (216) 442-6810.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

DLOC VALDYBOS POSĖDIS

Ivyko balandžio 20 d. šv. Antano parapijos mažoje salėje. Posėdį pravedė DLOC valdybos pirmininkas, sekretoriavo Antanas Sukauskas. Antanas Sukauskas perskaitė įvykusio 1985 m. lapkričio 15 d. posėdžio protokolą, išdininkas Antanas Vaitėnas davė 1985 m. ir 1986 m. apyskaitas. Iš 1985 m. atkelta 1437.51 dol., Vasario 16 d.

minėjime 1986 m. surinkta aukų 5371 dol., gauta iš surengto pikniko 734.28 dol. Išleista: Vasario 16 minėjimo išlaidos 970.78 dol. pikniko išlaidos 310.73 dol., šiai dienai kasoje yra 6261.28 dol.

Valdyba nutarė pasiųsti Amerikos Lietuvių Tarybai 4,700 dol., spaudai už garsinimus — Draugui, Dirvai, Laisvajai Lietuvai ir Naujienoms po 25 dol.

Vasario 16 minėjime aukotojų sąrašus įdėti visų

Gabijos ir Baltijos tuntai Detroite šv. Jurgio sueigoje, kurioje pareigas perėmė nauji tuntininkai Vida Juškievė ir Šarūnas Mingėla. Sueigoje taip pat dalyvavo Vyr. skautininkė S. Gedgaudienė iš Clevelando ir Vid. rajono vadeiva G. Deveikis iš Chicagos.

lietuviškų parapijų skelbimo lentose.

Detroito Lietuvių Organizacijų atstovų metinį susirinkimą sukviesti gegužės mėn., organizacijų pirmininkams bus išsiųsti pakvietimai ir juose bus pažymėta susirinkimo data.

Gegužės mėn. 11 d. šv. Antano parapijoje nutarta suruošti motinos dienos minėjimą.

• Žurn. Stasys Garliauskas, per Dirvos bendradarbį A. Grinių užsisakė vieneriems metams Dirvą ir jai paskyrė auką.

• Tautos Fondo atstovė Michigano valstijoje iš

rengtos balandžio 13 d. popietės Dirvai paskyrė 20 dlo. auką.

• Detroito Lietuvių Organizacijų Centro valdyba už Vasario 16 minėjimo ap-

rašymus, per Dirvos bendradarbį A. Grinių atsiuntė auką 25 dol.

Skaityt ir platinkit
D I R V A

Tautos Fondo pirm. J. Giedraitis Detroite. Šalia L. Mingėlienė ir E. Bulotienė.
K. Sragausko nuotr.

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR
PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

Nuo Klimo iki Lozoraitis... (5)

Prestono paskalos

Apie Nepriklausomos Lietuvos asmenybes

21. **Klimas, Petras**, paskirtas į užsienio reikalų ministeriją nuo 1918 m. lapkričio 11 d., jos laikinas administratorius, kiek vėliau viceministeris... 1923 m. rugsėjo 15 paskirtas Lietuvos ministru Krivinalui (Rimai), o 1926 m. Prancūzijai. Pagal visas žinias, tas pareigas atlieka gabiai ir su taktu...

Klimo pavardė buvo pranešta Wilhelmstrasse'į (vokiečių užs. reik. min.) kaip kandidato į ministerio postą Berlyne, tačiau Vokietijos vyriausybė griežtai atsisakė jį priimti dėl jam priskiriamų tariamų prieš vokiškų pareiškimų Paryžiaus banketuose.

22. **Dr. Krikščionas, Jurgis**, žemės ūkio ministeris... Aktyvus liaudininkų partijos narys.

23. **Krupavičius Mykolas**... darbininko sūnus. Studijavo Marijampolės mokytojų seminarijoje, Seinų kunigų seminarijoje ir Petrapilio dvasiškoje akademijoje. Dalyvavo spaudoje ir parašė keletą knygų. Jis organizavo krikščionių demokratų partiją Rusijoje (? — V. M.), kurios buvo pirmininkas. Vienas iš pirmųjų ir pagrindinis žemės reformos Lietuvoje sumanytojų. (Steigiamojo ir sekančių trijų seimų narys. Žemės ūkio ministeris nuo 1923 iki 1926 m. ir krikščionių demokratų vadas iki 1928.

Jis yra stiprios valios, užsispyręs, šovinis-tas ir ambicingas, demagoginės oratorijos meistras. Jis, sakoma, priklausęs Jėzaus Draugijai (? — V. M.) ir pasitraukė iš savo partijos vadovybės Romai davus suprasti, kad tokia pozicija yra nesuderinama su kunigo profesija.

24. **Kubilius, Jurgis** — Klaipėdos krašto gubernatorius nuo 1936 m. spalio 15 d. iki 1938 m. gruodžio 8 d.

Kubilius yra nacionalistų partijos CK ir

Šaulių Sąjungos (Riflemen's Association) valdybos narys. 1936 m. rinkimų vyr. komisijos narys.

Aktyvus vidaus politikoje, socialus, rimtas ir inteligentiškas. Jo pažiūros užsienio politikoje yra mažai žinomos.

25. **Kurkauskas, Vladas**, gimęs Taškente Turkestane, į Lietuvą atvyko būdamas 4 metų. 1913 baigė Polocko Kadetų korpuso mokyklą ir 1917 m. Petrapilio karininkų elektros technikos aukšt. mokyklą... 1919 m. įstojo į Lietuvos armiją. 1920 m. Lietuvai okupavus Vilnių (sic!) buvo to miesto karo komendantu... 1923 m. pasitraukė iš kariuomenės ir buvo aktyvus žemės ūkio Rūmų narys... 1935 m. buvo paskirtas kainų tvarkytoju... nuo 1935 m. balandžio 5 d. Klaipėdos Krašto gubernatorium...

Kapitonas Kurkauskas yra nacionalistų ("Tautininkai") partijos narys, turi karinį ordiną (Vyčio kryžius, pirmos klasės, trečio laipsnio). Vedęs grafaite Zubovaitę. Laikomas garbingu, gudriu, praktišku, ambicingu ir temperamentingu.

Kurkauskas visados buvo geriausiuose santykiuose su britų pasiuntinybe ir vaišino jos narius savo dvare. Nuo 1938 m. iki 1939 m. birželio mėn. lietuvių-britų draugijos pirmininkas.

26. **Kuzminskas, Stasys**... lankė Berlyno Handelshochschule, kurią baigė 1923 m. Dirbo finansų ministerijoje... 1928 m. perkeltas į užsienio reikalų ministerijos ekonominį departamentą. 1930 m. buvo paskirtas laikinai eiti to departamento direktoriaus pareigas. Kartu buvo pusiauvaldiško 'Lietūkio' valdybos narys. Narys Lietuvos prekybos delegacijų į Latviją, Čekoslovakiją, D. Britaniją, Austriją ir t.t. 1935 m.

gruodžio mėn. buvo paskirtas Lietuvos generalliniu konsulu New Yorke, bet nuo to paskyrimo atsisakė ir buvo, jam pačiam prašant, paskirtas Lietuvos prekybos atache Berlyne.

Įsivaizduoja iki aukščiausio laipsnio (con-seited to the last degree), ir yra visai negarbingas, asmeniškai suinteresuotas keliuose privačiuose bizniuose, duodamas jiems licenzijas.

27. **Lozoraitis, Stasys**. Gimė Kaune 1898 m. spalio 5 d. Baigė Voronežo gimnaziją, paėmė teisių mokslų kursą Berlyno universitete. 1918 m. stojo Vidaus reikalų ministerijos tarnybon. 1919 m. vizitavo Varšuvą su specialia misija, vadovaujama dr. Šaulio. Tais pat metais paskirtas ministerių kabineto reikalų vedėju, 1921 m. buvo ministerių kabineto sekretorium. 1922 m. buvo paskirtas antruoju sekretorium Lietuvos pasiuntinybėje Berlyne, 1924 m. pakeltas į pirmuosius sekretorius, 1926 m. pasiuntinybės patarėju. 1930 m. paskirtas charge d'affaires pasiuntinybės Romoje. 1932 m. paskirtas politinio departamento direktorium, 1934 m. birželio 12 d. prezidento aktu buvo paskirtas užsienio reikalų ministru, iš kurio posto atsistatydino 1938 m. kovo mėn., bet dar ėjo ministerio pareigas iki tų metų gruodžio mėn. 1939 m. balandžio mėn. paskirtas Lietuvos Ministru Kvirinalui.

Lozoraitis yra inteligentiškas, bet kiek išdidus. Faktas, kad jis labai jaunas buvo paskirtas užs. reik. ministru, vertė jį tai (būti išdidžiu) dar daugiau parodyti. Tačiau jo pozicija nebuvo pavydėtina, jis neturėjo nei autoriteto nei iniciatyvos užs. reik. ministerijoje, likdamas labai priklausomas nuo ministerių pirmininko ir prezidento. Tardamasis su užsienio atstovais, priklausydamas nuo kitų sprendimo, jis paprastai užima labai atsargias pozicijas (usualy on the defensive) ir retai yra atviras. Dėl tos priežaties su juo sunku konstruktyviai dirbti. Jis visados yra labai mandagus ir draugiškas šiai pasiuntinybei.

Ponia Lozoraitienė, daugiau paveldėjusi iš savo lenkės motinos negu lietuvių tėvo, nėra malonus asmuo. Ji intriguoja ir yra ūpinga ir, kas dar blogiau, kartais užsienio valstybių atstovus laiko savo pavaldiniais. (Bus daugiau)

KANADOS LIETUVIAI

J. Varčius

"ATŽALYNO" 15 METŲ ŠVENTĖ

Toronto Lietuvių kultūrinis meno ir tautinių šokių grupė "Atžalynas" š. m. balandžio 12 d. paminėjo savo veiklos 15 metų sukaktį, suruošęs tautinių šokių vakarą ir nuotaikingą balių.

Tautinių šokių vakaras įvyko West Park mokyklos puošnioje auditorijoje, kurios scenoje programą atliko apie 100 "Atžalyno" šokėjų. Dalyvavo per 500 tautiečių iš Toronto, Hamiltono ir kitų kolonijų. Programą pradėjo tėvų komiteto vardu I. Šturmienė, pasveikinusi atžalyniečius, publiką ir pakvietę pranešėja buvusią "Atžalyno" vadovę Silviją Martinkutę-Radvilienę, kuri specialiai atvyko iš Chicagos dalyvauti šios šventės iškilmėse. Ji savo įžanginėje kalboje supažindino publiką su šios tautinių šokių grupės 15 metų veikla.

Pirmieji "Atžalyno" dalgai pasirodė 1970-71 m. Vienetas buvo pavadintas Bendruomenės grupe. Tai buvo sunkūs metai, nes trūko mokytojų. KLB Toronto apylinkės valdybai globojant ir Lietuvių namams remiant, šios grupės vadovavimą perėmė Silvija Martinkutė, kuri per pirmus penkerius metus, padedama mokytojų D. Jurksaitytės, G. Strimaitienės ir B. Lelienės sutelkė 80 šokėjų, suskirsčius ir mažųjų, jaunesniųjų ir vyresniųjų vienetus. 1973 m. balandžio 8 d. įvykusiame krikštynose, grupė gavo "Atžalyno" vardą. Šiame penkmetyje "Atžalyno" šokėjai dalyvaudavo tik vietiniuose rengimuose.

Antrasis atžalyniečių penkmetis jau buvo sėkmingesnis. Vadovaujant komiteto pirmininkams V. Duginiui ir J. Vitkūnienei, "Atžalynas" finansiškai sustiprėjo, padėjęs šokėjams įsigyti tautinius rūbus ir padengti kitas išlaidas. Sumanios vadovės Silvijos Martinkutės vadovaujamas, grupė padidėjo per 100 šokėjų, kurie buvo suskirstyti į mažųjų, jaunųjų, vidutinių ir vyresniųjų vienetus. Vadovė ir mokytojos paruošė 20 tautinių šokių repertuarą. Su šiuo repertuaru atžalyniečiai lankė Kanados lietuvių kolonijas, dalyvavo įvairiuose Kanados meno festivaliuose, su pasisekimu atliko programas New Yorke, St. Petersburg, Miami ir kituose Amerikos miestuose. Dalyvavo Pasaulio lietuvių šokių šventėje Chicagoje. Baigiantis antram penkmečiui, S. Martinkutė studijų reikalais išvyko į Australiją ir grupės vadovavimą perėmė Aldona Zander.

Iškilmingai atšventęs savo veiklos dešimtmetį, "Atžalynas" įstojo į ambasadorių vėžes. Atstovavo Ontario provinciją įvykusiame Rytų Kanadoje Cap Chat tarptautiniame festivalyje, tautybių Karavane Toronte, lietuvių "Vilniaus" paviljone keletą metų atlikdavo koncertines programas ir aktyviai dalyvavo lietuvių parengimuose. 1982 m. atstovavo Kanadą Portugalijos "Inatel" tarptautiniame festivalyje. Perėmus šio ansamblio vadovavimą Lilijai Pacevičienei, atžalyniečiai dalyvavo trečią kartą įvykusioje 1984 Pasaulio lietuvių tautinių šokių šventėje Clevelande.

1984 m. liepos 25 — rugpjūčio 5 d. dalyvavo Švedijos Rattvik tarptautiniame festivalyje.

"Liaudies šokių meno išsaugojimas ir jo parodymas kitataučiams", aiškino publikai S. Martinkutė-Radvilienė savo įžanginėje kalboje, "yra vienas iš pagrindinių tautinių ansamblių tikslų. Ir "Atžalynas" uoliai darbuojasi tuo tikslu. Nežiūrint kiek darbo ir lėšų tokios išvykos reikalauja, pasišventę mokytojai, tėvų komitetas ir patys šokėjai nugalė visus kliūtis."

* * *

Tautinių šokių vakaro programoje dalyvavo 5 grupės: vyresnioji — 22 šokėjai, vidurinė — 24 šokėjai, mažųjų — 25 šokėjai, veteranų — 17 šokėjų ir tėvų grupė — 16 šokėjų. Programą pradėjo visos grupės bendru sveikinimo šoku. Šokėjams scenoje nebuvo lengva judėti, bet visi bangavo, sukosi pagal muzikos takto garsus. Po šio sekė atskirų ir mišrių grupių pasirodymai, atlikę pirmoje programos dalyje 6 tautinius šokus. Po trumpos pertraukos scenoje vikrūs atžalyniečiai vėl atliko 9 šokus. Iš jų buvo vienas naujas, vadovės L. Pacevičienės sukurtas šokis "Motinėle obelėlė". Tai simboliškas šokis. Šoko vaikų, vidurinių, vyriausių ir veteranų grupių mergaitės, iš viso 40 šokėjų, kurios pagal valso muzikos taktą su šypsenomis ir margaspalviais tautiniais rūbais priminė visiems lietuviškų sodybų spalvotus gėlių darželius, vėjo siubuojamus dobilų žiedus, mūsų tėvynę Lietuvą, gražiausią kraštą pasaulyje. Šokis "Motina obelėlė", kaip jos kūrėja L. Pacevičienė man aiškino, vaizduoja lietuvių motiną, kuri išleido į pasaulį savo vaikus su meile savo tėvynei ir įpareigojimu — niekad nepamiršti savo gimtojo krašto.

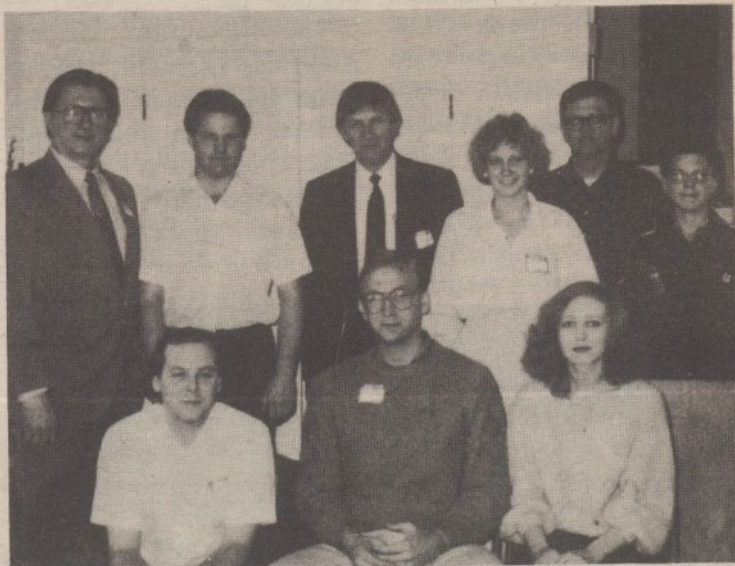
Vakaro programa buvo užbaigta visų grupių sutartiniu atsisveikinimo šoku. Visi atlikti šokiai buvo labai rūpestingai paruošti, net ir tėvėlių grupė mušė savo padus pagal muzikos taktą, nesvyruodami ir nesuklupdami. Iškviesti į sceną "Atžalyno" vadovė L. Pacevičienė, mokytoja V. Vitkūnaitė, V. Dovidaitytė, R. Toruta, M. Hurst, D. Krivaitė ir muzikantai buvo apdovanoti gėlių žiedais ir publika pareiškė padėką audringais plojimais.

* * *

Pasibaigus 8 val. vakaro programai, dalyviai skubėjo iš auditorijos į antrą gatvės pusę, kur jų laukė šių iškilnių rengėjų su šilta vakariene Lietuvių namų Mindaugo salėje. Čia susirinko apie 400 svečių, atžalyniečių rėmėjų iš Toronto, Hamiltono ir kitų vietovių. Puotą pradėjo 9 val. kun.

Pr. Gaida, "Tėviškės žiburių" redaktorius, sukalbėjęs atitinkamą sukalbėjęs paminėti prasmingą maldą. Visi vaišinosi skaniais lietuviškais patiekalais ir dainos vakaro programos išpūdziais. Sukakties proga "Atžalyną" sveikino krikšto tėvų vardu Skrebutėnas, KLB valdybos pirm.

adv. A. Pacevičius, "Gintaro" vardu G. Paulionienė ir gauti raštu sveikinimai iš choro "Volungės" ir Hamiltono "Gyvataro". Vaišės buvo užbaigtos nuotaikingais šokiais ir visų dalyvių širdingais linkėjimais "Atžalynui" auklėti lietuvių jaunimą ir išlaikyti lietuvių išieivijoje.

Steigiamojo susirinkimo dalyviai.

LANSING

NAUJA LB APYLINKĖ

Balandžio 13 d. Romualdo ir Gražinos Kriaučiūnų namuose, Lansing, Mich., susirinkę dešimts asmenų svarstė ar įmanoma įsteigti Lietuvių Bendruomenės apylinkę šiame mieste. Susirinkimą pravedė JAV LB Tarybos pirmininkas inž. Algis Rugienius, supažindindamas dalyvius su LB įsisteigimu, veikla, atsiekimais. Po šios išsamios apžvalgos, susirinkusieji nusprendė, kad LB apylinkės steigimas čia būtinas. Nėdelsdami išrinko valdybą: pirmininkas — dr. Romualdas Kriaučiūnas, vicepirmininkas — Saulius Anušis, sekretorė — Gražina Kriaučiūnienė, išdininkas — adv. Arūnas Udrys. Sekančio pusmečio bėgy-

je planuojama kontaktuoti daugiau lietuvių bei lietuvių kilmės asmenų, lietuvių studentus, lankančius Michigano valstijos universitetą.

Jei kas pažįsta lietuvių, gyvenančių šiame rajone, raginkite juos įsijungti į LB, skambinant valdybos sekretorei — telef. (517) 321-0091. (gk)

GOVERNMENT JOBS

\$16,040-\$59,230/year. Now Hiring.

Call 805-687-6000, Ext. R-5823 for current federal list. (12-19)

• PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

"AUDRA" TRAVEL CORPORATION 1986

Siūlo sutaupyti keliaujant į LIETUVĄ per KANADĄ, pigiausia kaina tik \$999.00 U.S. Kelionių ilgis nuo 7 iki 23 dienų. Ilgiausias laikas Lietuvoje — 11 dienų!!!

Į kelionių kainas įskaityta skridimai patogiomis oro linijomis, aplankant gražiausias Europos vietas; viešbučiai, transportas, maistas, ekskursijos bei kiti patarnavimai.

Išvykimo datos:			
Gegužės 13	Liepos 10	Rugsėjo 3,	Kviečiame
Gegužės 28	Liepos 16,	Spalio 2,	telrautis
Liepos 3	Rugpjūčio 14	Gruodžio 26	smulkesnių
			Informacijų

GERIAUSIOS ATOSTOGOS KANADOJE „EXPO 86“!!!

Rugpjūčio 8 d. organizuojama aštuonių dienų ekskursija į šį nepakartojamą renginį. KELIONĖS KAINA: \$599.00 U.S. įskaitant skridimus iš Toronto ir atgal, viešbučius, 3 dienų pasą į „EXPO 86“, spalvotą informacijos knygą, nuotaikingus pietus pramoginiame laive, 2 dienų kelionę autobusu, lydimą patyrusio vadovo, aplankant gražiausias Vakarų Kanados vietas. Norintiems vykti į „Expo 86“ kito- mis datomis galima pasiūlyti įvairių įdomių maršrutų. Viso pasaulio dėmesys nukreiptas į „EXPO 86“, tad vietų skaičius ribotas.

Skubėkite užsakyti vietas dabar!

Mūsų biuras:

- Pageidaujantiems paruošia individualias keliones į Lietuvą ir į kitas pasaulio šalis.
- Priima užsakymus nupirkti giminėms automobilius tiesiogiai iš Kanados pagal nurodytą adresą.
- Tarpininkauja suteikiant giminėms Lietuvoje labai naudingą finansinę paramą, nuperkant dovanas, bei tvarkant palikimus.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnės informacijos teikia

AUDRONĖ, JÜRATĖ ir kiti darbuotojai adresu:

1576 Bloor St. West, Toronto, Ontario, Canada, M6P 1A4

(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060 Telex 06-986766 TOR

7 metai pirmąją Kanadoje lietuvių kelionių biuro registracijos numeris 2159872.

PUIKIAUSIUS KAILIUS RASITE

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krovėnės (312) 263-5826; namų (312) 677-9499.

A.A. Angelė Kašubienė ir jos laidotuvės

Mečys Valiukėnas

Angelė Kašubienė, viešinę Chicagoje dukters ir žento Matranga šeimoje ko-vo mėn. ištiko širdies smūgis. Jai sustirpėjus, Kašubai grįžo į namus, Floridoje. Tenyktėje ligoninėje Angelei buvo padaryta operacija, bet ją lydėjo komplikacija, nutraukusi ligonės gyvybę.

Angelė Garbaravičiūtė Kašubienė kapsų žemės dukra, gimusi 1916 m. šunskų valsč., Marijampolės Rygiškių Jono gimnaziją, vėliau persikėlė gyventi į Kauną ir ten baigė Aušros mergaičių gimnaziją. Pradėjusi studijas Vytauto Didžiojo universitete, Angelė įstojo į LST Filiae Lithuaniae ir likosi joje aktyvia nare visą gyvenimą.

Angelė sukūrė šeimą su Antanu Kašuba ir pasigerėtinai darniai išgyveno visą gyvenimą. Antano žodžiais: "betrūko kelių mėnesių iki 50 m. vedybų sukakties". Kašubai išaugino ir išmoks- lino dvi dukras, sukūrusias savo šeimas. Kašubų, jų dukrų, žentų ir vaikų tarpusavio santykiavimas galėtų būti daugeliui šeimų, giminių gražiu pavyzdžiu.

Velionės Angelės Kašubienės palaikai iš Floridos buvo atskraidinti į Chicago. Čia, Petkaus Marquette koplyčioje, balandžio 8 d. vakare įvyko atsisveikinimas su Velione. Atsisveikinime dalyvavo gausiai tiek Kašubų giminės, kolegos, draugai ir pažįstami, tiek jų draugai amerikiečiai.

Atsisveikinimo programą gražiai vedė Vaclovas Mažeika. Kalbėjo Gražina Špokevičiūtė-Zukauskienė, tais pačiais metais su Velione gavusi spalvas (Filiae Lithuaniae vardu), Matilda Marcinkienė (Amerikos lietuvių tautinės sąjunga), Angelė Katelienė (Sears

Co. buv. Velionės bendradarbiai), Jonas Jurkūnas (artimesnieji draugai), Stasys Baras (Antano Kašubos buvę bendradarbiai, Standard Federal Loan and Savings), Antanas Juodvalkis (Lietuvių Fondas), dr. Jonas Kašuba (giminės). Paskutiniu buvo kun. J. Vaišnys SJ, vienkla- sis su Velione R. J. gimnazijoje. Jis iškėlė kelias Velionės dorybes ir pravedė bendrą maldą.

Surenkant atsisveikinu-

Grabnešiai: A. Juodvalkis, M. Šimkus, W. Binder, J. Jurkūnas, M. Matranga ir V. Mažeika. V. A. Račkausko nuotr.

Angelė ir Antanas Kašubai Floridoje 1983 m.

siųjų pareikštas paskiras žmonėmis bendrauti ir mintis, susidarė Angelės draugystę išlaikyti.

Kašubienės asmenybės, nelyginant, mozaikinis paveikslas. Velionė tauri lie- tuvė, religinga ir rūpestin- ga motina (močiutė), visad šviesiai žvelgianti į įvykius bei problemas, mokėjusi su

Mišių auką nešė Velionės vaikaičiai: Antanas, Andrius ir Petras. Mišių metu psalmių ištraukas skaitė Velionės dukros ir žentai. Vargonavo Antanas Kalvaitis, giedojo Jonas Vaznelis. Dar viena naujovė — tai Viktorijos Kašubaitės-Matrangos įtarpė į psalmę alegoriškas atskleidimas Motinos ryžto ir sugebėjimo tvarkyti gyvenimą, nelyginant siuvėjai, persiūvant suplėšytas velveto kelnes...

Po pamaldų Angelės Kašubienės kūnas palydėtas į šv. Kazimiero liet. kapines amžinam poilsiui. Religines apeigas atliko kan. V. Zakarauskas. Karstą nešė žentai Binder, Mark Matranga ir keturi neolituantai, artimi Kašubų šeimos bičiuliai: A. Juodvalkis, J. Jurkūnas, V. Mažeika, M. Šimkus. Visus laidotuvių dalyvius šeima pakvietė pietums, kurie buvo Lietuvių tautiniuose namuose.

A. A.

ANGELEI KAŠUBIENEI

mirus, mielam Marijampolės jaunystės dienų prieteliui ANTANUI, jo dukroms RIMAI ir VIKTORIJAI su šeimomis bei giminėmis ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Janina ir Juozas
Maurukai

A. A.

ANGELEI KAŠUBIENEI

mirus, giliai užjaučiame jos vyrą ANTANĄ, dukteris RIMĄ ir VIKTORIJĄ su šeimomis, kitus gimines bei artimuosius.

Albina ir Pranas
Kašubai

Korp! Neo-Lithuania šviesiajai žvaigždelei

ANGELEI KAŠUBIENEI

užgėsus, nuoširdžiai užjaučiame kolegas: jos vyrą ANTANĄ, dukteris RIMĄ, VIKTORIJĄ, jų šeimas.

Kasniūnų šeimos

Šv. Kazimiero kapinėse prie a. a. Angelės Kašubienės karsto, velionės vyras Antanas su dukrom ir anūkais. Apeigas atlieka kan. V. Zakarauskas. V. A. Račkausko nuotr.

■ laiškai Dirvai

NE Į TAS DURIS BELDŽIAMASI...

Atsiliepiamas į Skirpsto mintis "Rimtiem dalykam būtini ir rimti planai", paskelbtas 1986. IV. 17 d. Dirvoje.

Lietuvių Fondas veikia priimtais ir patvirtintais įstatais ir prisilaiko narių suvažiavimuose priimtų pakeidavimų bei nutarimų. Pelnui skirstyti komisija sudaroma iš šešių narių, skirtų po lygiai Lietuvių Fondo tarybos ir JAV LB Krašto valdybos, bet nenukrenta "lyg deus ex machina", kaip rašo Skirpstas.

Lietuvių Fondas yra tik mecenatas, bet ne projektų ruošėjas. Yra institucijos, kurios rūpinasi lituanistiniu švietimu ir kultūriniais reikalais. Ar ne jų pareiga būtų paruošti ilgalaikį tautinės kultūros išlaikymo planą ir nustatyti prioritetą?

Prieš porą metų Chicagoje buvo sušaukta kultūrinių konferencija, kurioje norėta išgirsti jų nuomones apie pirmąjį kultūrinį reikalą ir jų rėmimą, bet kalbėtojai rėmė tik savo sritis, neatsižvalgdami į visuotinius kultūrinius reiškinis. Taip tos konferencijos suglaustų minčių ar išvadų iki šiol negirdėjome ir, manau, negirdėsime, nes kiekvienas vežimą traukė į savo pusę, kaip toje pasakėčioje apie gulbę, lydi ir vėžį.

Skirpstas sako: "Kas stos greičiau ir arčiau, gaus daugiau, kas nespės prašymo paduoti, tam nieko nebus. Modernu, kaip su kompiuteriu. Nei ilgų svarstymų eigos su ginčais, nei kultūros nuolatinio stebėjimo ir tyrinėjimų, nei detalių atžymo. Be vargo ūmai išdaliami tūkstančiai. Lyg nežinoma, jog yra sričių, kurioms niekas nepaprašo..."

Ne, taip nėra, kaip Skirpstas rašo. Yra nustatyta data iki kurios prašymai turi būti paduodami ir tik praėjus terminui (dabar kovo mėn. 15 d.), gautieji prašymai pradedami svarstyti. Svarstymas vyksta trejetą mėnesių ir ne tik P. S. komisijos narių tarpe, bet egzaminuojami prašytojai ir tariamasi su atitinkamų sričių žinovais. LF PS komisija yra turėjusi ir tokių atsitikimų, kad skirtą neprašytą paramą gražino, pažymėdami, kad jos neprašė. Neprašantiems skirti paramą, būtų labai slidu ir susilauktų dar daugiau priekaištų.

Reikėtų pastu dijuoti Amerikos veikiančius didžiuosius Fordo, Rockefellerio ir kitokius fondus, kaip jie savo paramą

(grants) skirsto. Nemanau, kad išeina į kryžkeles ir dalina pinigus. Net ir Nobelio premijai gauti pristatomi asmenys, o komisija ar parlamentas apsprendžia kuriam duoti.

Knyga ir laikraštis menkėja dėl mažėjimo skaitytojų, kurių jau už jokių pinigų negalima nupirkti. Tą gerai žino ir Skirpstas, o kalte bando primesti fondams. Finansinius reikalus laikraščių leidėjai patys susitvarko, skelbdami vajus. Tokius sėkmingus vajus praeitais metais įvykdė Draugo ir Dirvos leidėjai, surinkdami po 100,000 dol. O tai jau nemažos sumos, siekiančios L. Fondo visą metinį pelną.

Atsiminimų išleidimas, ypač buvusių politinių kalinių, kurie prisidėtų prie Lietuvos okupantų užmačių išryškinimo, neabejotinai yra reikalingas ir reikalingas. Tik tuo reikalu turėtų rūpintis suinteresuoti, nes L. Fondas tėra tik rėmėjas-mecenatas.

Skirpstas savo rašinyje užgriebia daugelį dalykų, pakaltina kitus, bet nepateikia savo plano, kaip reikėtų visus, ypač kultūrinius reikalus spręsti ir kas tą turėtų padaryti. Įsteigti dar vieną instituciją, lyg akademią, kuri sudarytų projektus ir nustatytų jų vykdymo pirmumą, būtų galima, bet ar nepaskęstumėm dar didesniame popierizme ir biurokratijoje. Kas turėtų tokią instituciją sudaryti ir ką ji reikėtų kviesti: ar tik kultūrininkus, ar ir politikus, visuomenininkus, mokslininkus, švietėjus? Ar tada NEPASIDARYTŲ dar didesnė painiava, nepakviestųjų nepasitenkinimas, priešiška veikla?

Lietuvių Fondo vadovybė yra atsakinga prieš narius ir už testatorių norų vykdymą. Paskirtoji parama išmokama tik patikrinus, kad projektas ar jo dalis yra atlikta. Pinigas yra toks masinantis dalykas, kad mažiau tikrinant, gali nueiti nepaskirtam tikslui.

Kažkodėl Skirpstas neužsiminė apie lit. švietimą, kuris šiuo metu yra pats jautriausias, nes mokinių skaičius nuolat mažėja, o jų lietuvių kalbos mokėjimas akivaizdžiai silpnėja. Ir čia pinigais reikalo per daug nepagerinsi, nes reikia pasiryžimo ir pasiaukojimo tėvų, mokytojų ir visuomenės.

Paramos skirstymo klausimas kas kart darosi vis jautresnis, todėl turėti visus patenkinantį planą, būtų idealus dalykas. Skirpsto keliamas klausimas yra

geras, tik ne į tas duris beldžiamasi.

Skirpstui siūlau pasirodyti žmonėms ir pasiūlyti konkretų planą, kaip ilgiau būtų galima išlaikyti lietuvių ir tiksliau skirstyti L. Fondo pelną.

A. Juodvalkis

MIELĄ, NUOŠIRDŲ BENDRADARBĮ PRISIMENANT

Dirvos 1986. IV. 18 d. n-jė išspausdintas straipsnis "okupuotoje Lietuvoje mirė dr. Domas Cesevičius" pažadino man labai senai pergyventą vaizdinį, primusį artimą bendradarbiavimą su mirusiuoju.

Tai atsitiko 1927 m. sausio mėn., kada studentaudamas dirbau dienraščio "Lietuvis" redakcijoje. Vieną rytą sėdint vienam redakcijos kabinete pasirodė man netikėtai V. Gustainis su jaunu studentu Domu Cesevičium. Man buvo staigmena, nes žinojau redaktorių esant prof. Tamošaitį, kurio pagalbininku aš buvau. Naujas redaktorius atsisėdė redaktoriškoje kėdėje man nė žodžio neprataręs. Aš jam buvau res nulių momentis. Jo atsivestas sekretorius užėmė vietą greta manęs. Su Domu draugiškai pasisveikino ir sėdome dirbti bendro darbo. Parodžiau jam turimus rankraščius ir, rodos, korektūros lankus ir juos pasidalinę dirbome. Taip dirbome dieną iš dienos draugiškai ir darniai. Bendradarbiaujant didėjo mano pagarba jam. Nors jis kaip redakcijos sekretorius buvo man viršininkas, tačiau tuo nesirodė. Jis buvo man nuoširdžiai draugiškas ir atstojo redaktoriaus parodytą abejingumą. Man buvo lyg ir atgaiva, kai V. Gustainis iš redakcijos išnyko ir kiti jo vietoje keisdami veikė.

Išdirbęs Lietuvoje iki gegužės mėn., pasitraukiau, apsisprendęs atostogauti ir nuo rudens susirasti mokytojo darbą aukštesnėje mokykloje. Su bendradarbiu Domu atsisveikinome, kaip pasirodė amžinai.

Po daug metų grįžau prie jo bent mintimis, gavęs rašyti Tautos pažangos — tautinės sąjungos istoriją. Rašiau paisydamas tos organizacijos vadovavusių asmenų kalbų, pareiškimų. Taip pratęs budinti kiek

vieną organizaciją, nes jų vadovus tariu esant jų rporais, per kuriuos jos kalba. Kadangi Cesevičius buvo paskutinis Tautinės sąjungos pirmininkas ir dar vad. vairininkų grupėje veiksmingai pasireiškė, tai ir jo kalbos paskutinėje Tautininkų konferencijoje (1940. I) reikėjo paisyti ir ją net pacituoti. Parašiau, kaip iš tikrųjų buvo ir tuo apsiribojau. Tai fakto konstantavimas ir jis negali būti, manding, kvalifikuojamas "kiek per griežtai", kaip pastebėjo br.

J. Jakštas

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

V. Kutkus, Dearborn ... 23.00
G. Misiūnas, Chicago ... 5.00
A. Smelstorienė, Euclid ... 5.00
A. Valiulis, Los Angeles 60.00
J. Liaukus, St. Petersburg 2.00
A. Staniulis Bloomfield 3.00
V. Vaitkevičienė, Chicago 5.00
A. Ploplys, Rockford ... 3.00
K. Tautkus, Melrose Pk. 3.00
Dr. Algis Martell, Reno 33.00
J. Bezys, Winnipeg ... 5.00
H. Gedgaudienė,
Santa Monica ... 8.00
E. Jokubauskas, Chicago 8.00
Vl. Šniolis, St. Petersburg 22.00
J. Roland, San Francisco 3.00
J. Okunis, Flushing ... 23.00
Dr. V. Tauras, Chicago ... 13.00
A. Kuprevičius, Cleveland 3.00
L. Šlenys, Lemont ... 8.00
J. Blažys, Chicago ... 3.00
I. Bumelis, Lakeside ... 5.00
Dr. J. Abraitis,
Highland Hts. ... 1.00
J. Račilionė, Cleveland ... 8.00
A. Jucėnas, Juno Beach ... 8.00
Dr. J. Stukas Watchung 10.00
J. Šiaučiušas, Cleveland 5.00
P. Griganavičius,
Downers Grove ... 8.00
Pr. Kaspariūnas,
St. Petersburg ... 10.00
O. Kreimeris,
La Grange Park ... 23.00
A. Zapparackas,
Highland Beach ... 5.00
Ed. Jansonas, Osterville 10.00
J. Končius, Washington 3.00
J. Kalnietis, Chicago ... 3.00
Dr. A. Palaitis, Racine ... 3.00
Dr. A. Koncė,
San Francisco ... 25.00
A. Kiršonis,
Rancho Palos ... 23.00
A. Adamkevičius, Boston 3.00
V. Matulevičius, Weston 8.00
Gr. Žukauskienė, Chicago 5.00
P. Putrius, Livonia ... 3.00
A. Jonynienė, Detroit ... 3.00
K. Pralėika, Little Falls 3.00
Dr. K. Pautienis,
Pompano Beach ... 10.00
E. Sinkys, Santa Monica 33.00
A. Pavilionis, Chicago ... 8.00
V. Barauskienė, Glendale 3.00
J. Agurkis, Omaha ... 13.00
Z. Budrevičius, Lake Pk. 3.00

Los Angeles Dramos
Sambūris ... 25.00
E. Tenney, Belleair Beach 8.00
LB Baltimorės Apylinkė 25.00
J. Vadapalas, Westchester 13.00
S. Baras, Palos Park ... 13.00
L. Czaplicki, Willowick 10.00
A. Valavičius, Chicago ... 13.00
A. G. Trenys, Hyannis ... 3.00
P. Molis, Shrewsbury ... 25.00
P. Januška, Windsor ... 3.00
B. Bugenis, St. Clair ... 3.00
Pr. Kidolius, Hartford ... 8.00
J. Kazickas, Greenwich ... 8.00
J. Kirtiklis, St. Petersburg 3.00
E. Janulis, Cleveland ... 25.00
S. Strikaitis, Los Angeles 8.00
E. Vilkas, Valencia ... 3.00
K. Adomavičius,
Centerville ... 13.00
L. Krajauskas,
St. Petersburg ... 8.00
J. Maziliauskas,
Toronto ... 3.70
A. Reventas, Gulfport ... 8.00
A. Tveras, Chicago ... 8.00
W. Simanas, Rochester 15.00
A. Čepulis, Philadelphia 10.00
A. Mockus, Miami ... 5.00
V. Janulaitis, Oak Lawn 13.00
K. Zaronskis, Cleveland 8.00
M. Kuzmickas,
Santa Monica ... 5.00
A. Mažeika,
Marina del Rey ... 33.00
A. Sederavičius, Omaha 5.00
Dr. J. Mačiulis, Lakewood 8.00
V. Urbonas, St. Petersburg 8.00
St. Šimoliūnas, Detroit ... 18.00
A. Milaknis,
Santa Monica ... 20.00
Dr. L. A. Dirda, Chicago 33.00
K. Vaičaitis, St. Petersburg 8.00
A. Bartuškienė,
Willoughby ... 13.00
J. Budrienė, Strongville 5.00
J. Asminas, Livonia ... 5.00
St. Garliauskas,
Manchester ... 3.00
Tautos Fondo atstovybė
Michigan valst. ... 20.00
Detroito Lietuvių Organizacijų Centro valdyba 25.00
Dr. R. Dovydaitis, Dalton 23.00
Dr. A. Grushys, Wichita 13.00
V. Karalius, Baltimore ... 3.00
A. Campe, Waterbury ... 5.00
D. Adomaitis, Chicago ... 8.00
A. Repšienė, Chicago ... 5.00
A. Muliolis, Euclid ... 10.00
V. Gruzdis,
St. Petersburg ... 10.00
A. J. Tomkus, Meriden ... 8.00
Ed. Krištaponis,
San Angelo ... 5.00
V. Langė, Lakewood ... 3.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

MATAS REALTORS

505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
(216) 486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

JONAS DUNDURAS, adv. RAMON FOLTZ,
ROMA MAJOROVAS, ALGIS MATAS, PETRAS
MATAS, PATRICIA SAJOVEC, DALIA
SIRVAITIS, adv. HOWARD TURNER.

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

DAILIOJO MENO INSTITUTO NARIŲ SUAŽIAVIMAS

Lietuvių dailiojo meno instituto narių metinis suvažiavimas įvyko 1986 m. balandžio 19 d. Jaunimo centre, Chicagoje. Suvažiavimą vedė instituto tarybos pirm. dr. Jonas Račkauskas. Apie instituto veiklą plačiai kalbėjo valdybos pirm. dr. Gediminas Balukas. Institutas inkorporuotas Illinois valstijoje ir turi nuo mokesčių atleidimą. Institutui vadovauja 9 narių taryba, kurių 6 narius deleguoja Lietuvių Fondas, o 3 — renka suvažiavimas. Trečdalis tarybos narių kiekvienais metais perrenkamas. Šiais metais savo kadenciją baigė Adolfas Markelis ir nesutiko daugiau kandidatuoti. Į jo vietą trijų metų terminui išrinktas Emilijus Holenderis. Padaryta užuomazga Lietuvių dailės muziejui steigti. Tuo tarpu jungiasi šios organizacijos: Čiurlionio galerija, Inc., LD Meno institutas ir Lietuvių tautodailės instituto Chicagos skyrius. Organizacijos nenustoją savarankiškumo, bet bendromis pastangomis steigia ir išlaiko Lietuvių dailės muziejų. Muziejus būtų lyg kepurė, po kuria tilptų visi dailės darbai. Dabar veikiantis LDMI nėra kokia dailininkų sąjunga ar draugija, bet tik dailės darbų globėja. Sukaupus didesnę kapitalą, bus perkami ir saugomi dailininkų sukurti darbai.

Su Domšaičio ir Petravičiaus dailės darbais institutas dalyvavo suruoštose parodose Clevelande ir Detrote, o taip pat metinėje EXPO parodoje Chicagoje, atkreipus žinovų ir kritikų rimtą dėmesį.

Beldžiamasi į garsius muziejus ir bandoma įsibrauti su Domšaičio darbais. Labai daug gelbsti Pietų Afrikoje išleistoji Domšaičio darbų monografija.

LDM instituto finansus tvarko išdininkas Algis Janušas. Institutas pajamų gauna iš nario mokesčių ir aukų, o taip pat remia ir

L. Fondas. Didžiausias išlaidas sudaro patalpų nuoma, draudimai, spausdiniai ir paveikslų įreminimas bei priežiūra.

Į kontrolės komisiją išrinkti: Bronius Juodelis, Irena Vainorienė ir Birutė Jasaitienė.

Baigiant suvažiavimą, pirm. J. Račkauskas informavo, kad šią vasarą į kompiuterį bus įregistruoti visi adresai, paveikslų metrika ir kitos žinios. Bus masiniai siunčiami laiškai, prašant institutui ir muziejui paramos.

Suvažiavimas praėjo darnioje nuotaikoje ir aptarti visi rūpimi klausimai.

Linkėtina sėkmės, įgyvendinant lietuvių dailės muziejaus idėją.

VAKARONĖ SU RAŠYTOJU Č. GRINCEVIČIUM

Chicagos ateitininkų sen-draugų pastangomis š. m. balandžio 18 d. Jaunimo centro kavinėje, įvyko rašytojo Česlovo Grincevičiaus knygos "Vidudienio varpai", sutiktuves. Vakaronę vedė dr. A. Liulevičius, apie rašytojo veiklą ir gyvenimą kalbėjo kun. V. Bagdanavičius. Su knygos turiniu ir kūryba supažindino dr. A. Liulevičienė. Išsupažindinamos knygos, apysaką — Pirmasis sniegas, skaitė pats rašytojas Č. Grincevičius. Titulinę apysaką — Vidudienio varpai — raiškiai perdavė aktorė Nijolė Martinaitytė.

Vakaronę užsklėdė rašytojas Č. Grincevičius, papasakojęs kūrybos aplinkybes ir padėkojęs prelegentams bei visiems gausiems dalyviams.

Rengėjai visus pavaišino užkandžiais ir kava, o rašytojas autografavo nupirktas knygas. Vakaronė truko 2 valandas.

Česlovo Grincevičiaus Vidudienio varpus išleido Lietuviškos knygos klubas, 1985 m. Aplankas ir viršelės dail. Ados Sutkuvienės. Kaina nepažymėta.

Skaitytis ir platinkit
D I R V A

"Aušros Vartų" tunto "Birutės" draugovės prityrusios skaitytės skaito apie Vilnių. Iš kairės: draugininkė R. Stroputė, L. Viržintaitė, G. Sabaliauskaitė ir draugininkės padėjėja I. Nau-džiūtė.

A. Namikienės nuotr.

Jaunieji Kr. Donelaičio aukšt. mokyklos žurnalistai su rašytoju A. Kairiu. Iš kairės: A. Didžbalis, J. Salytė, A. Tijūnelytė, rašyt. A. Kairys, šio straipsnio autorė V. Vėžytė, E. Val-kiūnaitė, R. Kučienė — literatūros mokyt. ir B. Fabijonas

J. Tamulaičio nuotr.

PRAMOGINGA IR SMAGI DIENA MOKYKLOJE

"Aš nieko ypatingo neturiu pasakyti", pradėjo rašytojas Anatolijus Kairys, balandžio 12 d. atsilankęs į Kr. Donelaičio aukštesniosios lituanistinės mokyklos 8-ją klasę. Bet tai buvo netiesa. A. Kairys papasakojo apie save, literatūrą ir savo kūrybą. Viskas buvo įdomu, labai įspūdinga.

Anatolijaus Kairio kūrybinis šaltinis prasidėjo jaunystėje, jam esant 16 metų amžiaus. Klebono paragintas, parašė 2 veiksnių dramą vaikams "Būkime angelaičiaus".

Dirbti su jaunimu, kaip sakė rašytojas, jam nėra

GEGUŽĖS MĖN. RENGINIAI JAUNIMO CENTRE

- 3 d. Lietuvos dukterų draugijos pavasarinis balius.
- 4 d. Nekalto prasidėjimo Marijos seserų vienuolijos (Putnamo seselių) rėmėjų mišios ir vakarienė.
- 10 d., 5 val. vak. 1. Eugenijaus Kriaučeliūno vardo jaunimo premijos įteikimas kavinėje. 2. Abiturientų-čių balius didžiojoje salėje. Ruošia LMF Chicagos klubas.
- 11 d. Dzūkų draugijos balius didž. salėje.
- 18 d. "Vaidilutės" teatras stato komediją "Uošvė į namus, ramybės nebus".
- 23-24 d. d. Poezijos dienos maž. salėje.

KITI RENGINIAI

- Gegužės 4 d. (sekmadienį), 2 val. p. p. Lietuvių tautiniuose namuose, jaunimo konkurso laimėtojų premijų įteikimas (įėjimas nemokamas). Ruošia ALT S-gos valdyba.
- Gegužės 11 d. (sekmadienį), 3 val. p. p. Marijos auditorijoje, Dainavos ansamblis stato muzikinį veiklą "Lietuviškos vestuvės" Bilietai Vaznelių prekyboje.

naujas dalykas. A. Kairys baigė studijas 1942 metais Vilniuje. Karo metu pasitraukė į Vakarus ir Vokietijoje ėjo vicedirektoriaus pareigas lietuvių gimnazijoje, tačiau pedagogo profesijos nepasirinko. Atsidavė kūrybai. Chicagoje suorganizavo 3 teatro festivalius.

A. Kairys yra rašytojas, žinomas savo poezija, bet atrodo, sėkmingiausias jo kūrybinės pastangos yra beletristika ir dramos. Išties, savo vaizduotei išreikšti jis panaudoja visus tris literatūros žanrus, prozą, poeziją ir dramaturgiją. Kairys rašo romanus, noveles, dramas, poeziją, tragedijas "kas man afeina į galvą". Savo energiją rašytojas sukoncentruoja į romanus ir dramas. Romanas lengviau rašosi, nes galima plačiau aprašyti, galima daug prirašyti, o dramose sunkiau, nes reikia eiti prie tikslo. "Kodėl?" — negalima pripasakoti. "Romanus rašau, kai užėina noras plepėti", sako rašytojas. Jis davė mums pavyzdį, panaudodamas mergaitę, kuri puošėsi romano rėmuose ir mergaitę, kuri puošėsi dramos rėmuose. Romano mergaitės puošimuisi galima pašvesti nuo 10-13 puslapių. Mergaitė gali kelis kartus nueiti nusipirkti dažų bei puošmenų ir neribotą laiką praleisti, stovėdama prieš veidrodį. Dramoje aktoriai, vienos eilutės eigoje, turi perduoti tiksliai ir kondensuotą informaciją apie mergaitės puošimąsi.

Jau 11 premijų laimėjęs A. Kairys visuomet galvoja, kad laimės premiją už kiekvieną duotą konkursui rašinį. Bet nelaimėjęs, nenusimena. Toliau rašo ir kūrta, nes nesvarbu kas ką sako ar rašo. Jo nuomone, savikritika yra svarbiausias dalykas rašytojo kūrybos procese. Paskutinė jo premijuota knyga, romanas "Viena širdis", kuri dar nėra atspausdinta, taikoma 15-20 metų jaunimui. A. Kairys sako, kad ji yra įdomi ir kiekvienas jaunu-

lis ten suras save. Jei jaunimas ją skaitys, rašys tęsinį. Mes lauksime šio romano, nes jaunuolės gyvenimas okupuotoje Lietuvoje mus intriguoja.

A. Kairys sako, kad jis, daug išmoko, skaitydamas senųjų laikų graikų ir lotynų veikalus. Jis ragino mus domėtis visa senąja klasiškine literatūra, o ypač Shakespeare'u, nes tai yra šaltinis, iš kurio gali semtis visi rašytojai.

Rašytojas Kairys nori grįžti prie poezijos, nes jaučiasi, kad savo sename amžiuje darosi sentimentalus ir poezija yra lengvai priimtoma tokiems jausmams išreikšti. Rašytojas mano, kad jaunų lietuvių gyvenime svarbus įvykis būtų nuvykti į Lietuvą. Jis sako, tie jaunuoliai nors ir bus kitame pasaulyje, tačiau jie susitiks su tikru lietuvišku krauju.

Po savo pasakojimų rašytojas dovanojo mums po knygą ir autografą. Ta diena tikrai buv pramoginga, įdomi ir smagi.

Vaiva Vėžytė

Kr. Donelaičio aukšt. mokyklos, 8 kl. mokinė

CICERO

CICERO "ATEITIS"

Cicero "Ateities" krepšinio komandą, kuri Vid. Vakarų sporto apygardos krepšinio pirmenybėse užėmė II vietą, galima pavadinti brolių komanda. Joje žaidžia trys broliai Owensai ir du broliai Šulaičiai (vienas jų — E. Šulaitis yra komandos kapitonas). Du broliai Owensai pirmenybių išvakarėse atstovavo Cicero All-Stars rinktinę tradicinėse rungtynėse prieš Berwyną, kuri įveikė.

Vid. Vakarų sporto apygardos krepšinio pirmenybėse kovo 22-23 dienomis Chicagoje Cicero "Ateitis" nugalėjo Clevelando "Žaibą" 60:58 ir tada baigmėje tik po sunkios kovos turėjo nusileisti buvusiam š. Amerikos lietuvių meisteriui Chicagos "Lituanica" 61:64. (eš)

'LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ' PAVARČIUS

Po ilgesnės pertraukos, visiems bendradarbiams bei talkininkams. Lietuvių žurnalistų s-gos valdybai apsipratus naujose pareigose, 1986 m. kovo pabaigoje sulaukėme ir žurnalą - Lietuvos žurnalistą. Jį redagavo pati valdybos pirm. Rūta Kleva Vidžiūnienė, pasikvietusi į talką čikagiškį Gintautą Juodgudį. Šis 'Žurnalistų' numeris kvepia šviežumu ir naujovišku jo laužymu.

Redakciniame straipsnyje klausama: Žurnalistas - mąstytojas ar informuotojas? R.K.V. svarsto kas skaitytina žurnalistu, pasigenda sąrašuose didžiųjų redaktorių, prisimena laikraščių paskirtį, turinį ir monotoniją, skaitytojų mažėjimą ir t.t. Po truputi užgriebta visko, bet tiesioginio atsakymo nėra.

V.R. rašo apie 'Spaudos darbuotojo moralinį atlyginimą'. Užsimena apie premijas, atsiliepimus, padėkas, tai žurnalistui yra lyg moralinis atlyginimas. Skatina organizacijas su pakvietai į renginį pridėti ir komplimentinius bilietus, lyg šioji tokį žurnalistą pastangų įvertinimą. Straipsnis aktualus ir gyvenimiškas.

Juozas Vitėnas sielojasi laikraščių ir žurnalistų bėdomis. Kodėl mūsų žurnalų leidimas retėja ar visai sustoja, kodėl jaunoji karta lietuviškų laikraščių neskaito. Klaida būtų lietuviškus laikraščius žurnalus sujungti ir mažinti jų skaičių, nes tuo nebūtų pakeltas skaitytojų skaičius. Žurnalistų trūkumas yra akivaizdus, nes vyresnieji, dėl amžiaus ir kitų priežasčių traukiasi, o jaunesnieji neužpildo tuštėjančių vietų. Anglų kalba lietuvių laikraščiai ar tik įvesti skyriai, dėl reto, neregularaus pasirodymo ir pavėluotų žinių, nepritraukia jauno menės prie lietuviško darbo.

Jurgis Janušaitis, buvęs L.Ž. s-gos centro valdybos pirmininkas, puslapiniame straipsnyje 'Vairininkams pasikeičiant', apžvelgia savo je kadencijoje atliktus bei neatliktus darbus ir dėkoja

visiems bendradarbiams bei talkininkams.

Gaivūs yra jaunosios žurnalistės Rimos Janulevičiūtės svarstymai straipsnyje - Kaip padaryti mūsų spaudą idomesnę jaunajam skaitytojui? Rašo apie savo pirmuosius žingsnius žurnalistikoje, bet daro tą pačią išvadą: 'Gaila, bet jaunesniųjų skaičius, atrodo, vis mažėja'.

Aurelija Balašaitienė kalba apie - Išeivijos spaudos darbuotojus. Straipsnis aktualus ir užgriebia spaudą, žurnalistus, įvairių renginių ruošėjus, kritikus. Straipsnį reikia perskaityti visiems ir pasidaryti išvadas.

Pora puslapių skirta Vinco Rastenio laiškų iškarpom pavadinimams 'Kas mes esame?'.

Žinomas sporto populiarintojas Bronius Keturakis, straipsnyje 'Sporto vaidmuo mūsų spaudoje', rašo apie sporto reikšmę ir lietuvių sportininkų pasisekimus.

Rūta Sakienė analizuoja Dirvos nueitą 70 metų kelią, primena leidėjus ir redaktorius.

Spausdinama žurnalistų ir rašytojų Aleksandro Merklio paskaita, skaityta minint Vinco Kudirkos gimimo 100 metų sukaktį. Tai pats ilgiausias 8 puslapių rašinys. O gražioji Italija! Rašo jaunoji žurnalistė Nora Burbaitė. Iš idėtos redakcijos pastabos sužinome, kad ji yra Phoenixo Home & Garden žurnalo redaktorė-koordinatorė.

Hypatija Yčaitė-Petkus rašo apie Aušros gadynės plunksnos darbuotoją Liudviką Malinauskaitę-Sliupienę, pasirašinęsias Eglės, Šarkos, Lietuvaitės vardais.

Jurgis Jašinskas dviejuose straipsniuose - 'Stebūklas ar veidmainiška apgaulė' ir 'Spaudos pabiro' - rašo apie vysk. Antano Baranausko 150 metų gimimo sukakties minėjimą Vilniuje ir apie užmirštą žurnalistą Jeronimą Cicėną, jo 75 metų amžiaus sukakties progą.

Toliau randame Balio

Vyskupas Paulius Baltakis neseniai aplankęs Pietų Amerikos kraštus, š. m. balandžio 2 d. Kultūros židinyje, Brooklyne, N. Y. lietuvių spaudos ir radijo atstovams padarė pranešimą apie ten gyvenančius lietuvius, kurių esą apie 90,000 įvairiuose Pietų Amerikos kraštuose. Daugiausia gyvena Brazilijoje apie 50,00, Argentinoje apie 30,000, Urugvajuje apie 500, Kolumbijoje apie 500 ir kitur po mažiau. Brazilijoje ir Argentinoje lietuviai reiškiasi aktyviausiai. Ten yra įsikūrusi lietuvių jaunimo sąjunga. Katalikų universitete veikia

Brazdžionio 'Aktualijas', nepasirašytą straipsnį apie 'Lietuvius žurnalistus savoje ir svetimoje padangėje', 'Mūsų spauda Venecueloje'.

Izolda Poželaite-Davis kalbasi su Petru Bielskiu apie 'Lietuvišką spaudą ir jos bendradarbius Pietų Amerikoje' ir su Albinu Pociumi apie 'Lietuviškos spaudos bendradarbius Adelaidėje'. Betgi, Petras Bielskis gyvena Australijoje ir redaguoja 'Adelaidės lietuvių žinias', tai prie ko čia Pietų Amerika? Aiškus susipainiojimas. V. Saudargas (net ir 'Žurnalistų' redakcija nemalonėjo parašyti autoriaus pilno vardo) rašo apie LB spaudos s-gą Australijoje.

Pabaigai suminimi mirusieji žurnalistai. Vieniems skirta tik kelios eilutės, kitiems skiriama ištisi straipsniai.

UŽSKLANDAI

'Lietuvos žurnalistas', nors ir yra neperiodinis leidinys, bet numeruojamas 12 numeriu ir žymima išleidimo data 1986 m. kovas. Šiame numeryje, kaip matome, didžioji dalis straipsnių tėra 1-2 puslapių, kuriuose rašoma aktualiomis lietuvių spaudos ir bendradarbių temomis. Tik A. Merklio išsamus straipsnis apie Vincą Kudirką išsiskiria iš visų kitų ir daugiau tinka kultūriniam žurnalui.

Aplamai šis 'Žurnalistas' teikia gerą išpūdį, yra daug nuotraukų ir iliustracijų. Matyti, kad redakcija yra idėjusi daug darbo surinkdama rašinius ir juos tinkamai išdėsčiusi. Aiškiai matoma jaunojo talkininko patyrusi ir naujoviška ranka.

Lietuvių žurnalistą leidžia Lietuvių žurnalistų s-ga, Los Angeles, o spaudžia Draugo spaustuvė, Chicagoje. Redaguoja Rūta Kleva Vidžiūnienė, padedama Gintauto Juodgudžio. Gaunamas paspaudos platintojus. Kaina \$2.50

A. Juodvalkis

Apie lietuvių Pietų Amerikoje...

Emilija Čekienė

lietuvių kalbos kursai, kuriuos lanko labai mažas skaičius mokinių.

Brazilijoje ir Argentinoje daugiausia gyvena imigrantai atvykę tarp 1923-1935 metų. Naujųjų imigrantų po antro pasaulinio karo buvo suskaičiuota apie 2000, bet vėliau daug jų išvyko į JAV ir į Kanadą. Šiuo metu liko gal tik keleta šeimų. Venezueloje, Kolumbijoje dar gyvena atvykusieji po antro pasaulinio karo, daugiausia profesionalai. Šiuose kraštuose lietuviai yra labai gerai įsikūrę ir susiorganizavę. Turi nuosavus namus, o didesnės bendruomenės turi ir savo religinius ir kultūrinius centrus. Sunkiausios ekonominiai atžvilgių sąlygos yra Urugvajuje, o geriausios berods yra Venezueloje, Kolumbijoje ir Argentinoje.

Iki antro pasaulinio karo tose šalyse lietuvių gelbėjo nepriklausomos Lietuvos valdžia finansiniai, o dabar juos remia finansiniai ir šiek tiek moraliniai Pasaulio Lietuvių Bendruomenė. Tenyškųjų lietuvių veikla šiek tiek skiriasi nuo JAV lietuvių veiklos, kaip ir čia anksčiau skyrėsi nuo pirmųjų imigrantų. Visa veikla koncentruojasi į tautinę, kultūrinę ir socialinę. Yra didelis trūkumas jaunų kunigų. Dėl trūkumo mokytojų nėra lietuviškų mokyklų. Ideologinės organizacijos, kaip skautai ir ateitininkai, įsisteigę po antro pasaulinio karo.

Lietuviškos parapijos Pietų Amerikoje, išskyrus šv. Kazimiero ir šv. Pauliaus Brazilijoje privalo tarnauti ir vietiniams, kurių žymiai daugiau, kas kelia nepasitenkinimą lietuvių tarpe. Taip pat yra didelis trūkumas jaunimo. Prie parapijų yra lietuviškos tarybos lietuviškai pastoracijai.

Iš jaunimo labai gražiai veikia tautinių šokių grupės ir kai kuriose vietovėse jaunimo chorai.

Argentina turi du laik-

raščius: 'Argentinos Lietuvių Balsa' ir Tėvų Marijonų leidžiamą 'Laiką'. Brazilijoje turi Tėvų saliziečių leidžiamą savaitraštį 'Mūsų Lietuva'. Visuose kraštuose veikia Lietuvių Bendruomenės ir lietuvių organizacijos įvairiais vardais. Argentinoje labai gražiai veikia Susivienijimas ir Jaunimo sąjunga, bet jaunimas vengia bažnyčių lankymo. Kiekvienas klubas konkuruoja pritraukti daugiau jaunimo. Jie labai dėkingi PLB-nei už šelpimą ir brolišką pagalbą atvykstant su choralais ir tautiniais šokiais ir ypač dėkingi asmenims skiriančioms stipendijas į Vasario 16 gimnaziją.

Po pranešimų vyskupas mielai atsakinėjo į klausimus.

Į gen. konsulo A. Simučio klausimą, kad lietuvių visuomenė labai jaudinasi, kodėl Lietuvos Krikšto sukaštis rengiama Kaune, o ne Vilniuje. Mes manome, sakė jis, kad apsikrikštijo Lietuvos kunigaikščiai Vilniuje. Ar nebūtų galima visuomenei tą paaiškinti.

Vyskupas P. Baltakis atsakė, jog todėl, kad būtų didingesnis. Lenkai čia nieko bendro neturi. Čia yra kunigų ir vyskupų nutarimas. Esu gavęs, sakė jis, iš Vilniaus kun. Lydžio vieno posėdžio protokolą, kuriame jie svarstė tą klausimą ir dėl praktiškų sumetimų nutarė daryti Kaune. Kai aš užklausiau, tai atsakė, jog Vilniuje nėra didesnių bažnyčių. Šv. Petro ir Povilo telpa tik kokie 400-500 žmonių, o visos kitos tiktai kaip kišenėlės. Kaune yra Arkibazilika su šventorium, kur talpina apie keletą tūkstančių. Ir aš manau, kad lenkai čia nieko bendro neturi ir priekaištauti nereikėtų.

Redakcijos pastaba: Pasutinėmis žiniomis iš Lietuvos, pagrindinį Lietuvos krikšto sukakties minėjimą nutarta daryti Vilniuje.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

"Darbininko" 70 metų sukakties minėjime programą atlikę solistai Vaclovas Verikaitis ir Daiva Mongirdaitė, pianistas William Smiddy, ir Darbininko redaktorius kun. dr. Kornelijus Bučmys dėkoja visiems.

'DARBININKO' 70 METŲ SUKAKTIS

Lietuvių pranciškonų leidžiamas laikraštis DARBININKAS š. m. balandžio 13 d., Kultūros židinyje, Brooklyne, N. Y. paminėjo 70 metų sukaktį. Iškilmės buvo pradėtos invokacija, kurią sukalbėjo Tėv. Placidas Barius, lietuvių pranciško-

nų provinciolas. Po to sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai.

DARBININKO redaktorius dr. Kornelijus Bučmys, OFM, pasveikino taip gausiai susirinkusią publiką ir pranešė, kad šios garbingos Darbininko sukakties pro-

ga skirtą 1000 dolerių premiją už geriausią romaną iš šešių atsiųstų laimėjo rašytoja Alė Rūta-Arbienė, kuri dėl susidariusių aplinkybių negalėjo pati atvykti. Romano vardas MARGŲ RASTŲ KELIAS.

DARBININKĄ sulaukusį 70 metų sveikino JAV prezidentas Ronald Reagan, Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis, LB vardu A. Vakselis, Kredito Unijos KASA vardu sveikino A. Šilbajoris, įteikdamas 700 dol. auką, ir daug kitų.

Programai vadovavo ir Darbininko praeities apžvalgą padarė Vitalis Žukauskas, išsamiai ir nuosekliai nušvietęs šio laikraščio ilgą ir sunkų gyvenimo kelią. Jis trumpai apibūdino prieš daugelį metų lietuvių išeivijos gyvenimą, kas tuo metu vyko ir kaip paveikė, privedė prie Darbininko laikraščio 70 metų paminėjimo šiandien. V. Žukauskas plačiau apžvelgė 19 amž. gale ir 20-jo amž. pradžioje Lietuvos darbininkų stovį, rūpesčius ir paskaitė iš 1915 metų rugsėjo 19 dienos išleisto pirmojo Darbininko numerio redakcijos ir administracijos pasisakymus. Baigdamas pranešė, kad šiandien yra ne vien Darbininko laikraščio sukaktis, bet ir dabartinio redaktoriaus dr. K. Bučmio, OFM gimtadienis.

Po oficialios dalies prasidėjo koncertas, kurį atliko žinomi operos solistai, Daiva Mongirdaitė iš Bostono ir Vaclovas Verikaitis iš Toronto, kuriems sužavėtos publikos plojimai nesibaigė ir solistei buvo įteikta daug gėlių. Jų dainavimą lydėjo pianistas William Smiddy. Jie atliko 19 įvairių muzikos kūrinių, daugiausia lietuviškų.

Po programos buvo laisvas pabendravimas vaišėse. (eč)

• PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

Vote for
ROBERT M. CIKRAJI

Judge
Juvenile Court
1. 1. 87

"Proud to be an ETHNIC,
Glad to be an AMERICAN".

Paid for by James Corcoran — Chairman — Cikraji for Judge Committee, 459 Canterbury, Bay Village.

1986 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

14 - 18 DIENŲ KELIONĖS, 10 DIENŲ LIETUVOJ

14 DIENŲ — LIETUVA IR RUSIJA

Kelionė 716: liepos 16 — liepos 29 — \$1,699. Maskvoj 1 diena, Vilniuj 10, Maskvoj 1. Swissair iš JFK ir Bostono

15 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 101: Rankdarbių paroda. Spalio 1 - spalio 15 — \$1,599.

Kelionė 126: Naujų Metų sutikimas. Gruodžio 26 - sausio 9 — \$1,499. Vilniuj 10 dienų, Kaune 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

18 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, SUOMIJA

Kelionė 812: rugpjūčio 12 - rugpjūčio 29 — \$2,059. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 10, Leningrade 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

10-17 DIENŲ KELIONĖS, 7 DIENOS LIETUVOJE

10 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 915: rugsėjo 18 - rugsėjo 27 — \$1,449. Vilniuj 7 dienos, Helsinky 1. Finnair iš JFK.

14 DIENŲ — LIETUVA, UKRAINA, RUSIJA IR VENGRIJA

Kelionė 610: birželio 12 - birželio 25 — \$1,669.

Kelionė 708: liepos 10 - liepos 23 — \$1,669.

Kelionė 819: rugpjūčio 21 - rugsėjo 3 — \$1,669. Kijeve 2 dienos, Vilniuj 7, Maskvoj 1, Budapešte 2. Swissair iš JFK ir Bostono.

15 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kelionė 603: birželio 3 — birželio 17 — \$1,849.

Kelionė 701: liepos 1 — liepos 15 — \$1,849.

Kelionė 929: rugsėjo 29 — spalio 13 — \$1,599. Maskvoj 2 dienos, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinky 2, Finnair iš JFK.

17 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA IR VOKIETIJA

Kelionė 617: birželio 17 - liepos 3 — \$1,799.

Kelionė 916: rugsėjo 16 - spalio 3 — \$1,699. Traukiniu iš Varšuvos į Vilnių, Vilniuj 10 dienų, traukinu iš Vilniaus į Varšuvą, Varšuvoj 2, Frankfurte 1. Luftansa iš JFK ir Bostono.

13 - 14 DIENŲ KELIONĖS, 5 DIENOS LIETUVOJE

13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, ITALIJA

Kelionė 920: rugsėjo 21 - spalio 3 — \$1,799. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 5, Romoj 4, Florencijoje 1. Alitalia iš JFK ir Bostono.

14 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, AUSTRIJA, BAVARIJA

Kelionė 722: liepos 22 - rugpjūčio 4 — \$1,829. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 5, Vienoj 2, Miunchene 3, Lufthansa iš JFK ir Bostono.

Kelionės kainos nustatytos pagal tarifus, veikusius 1985 gruodžio 1. Kelionių kainos gali keistis, besikeičiant kelių lėktuvais kainom. Visiems klientams bus pritaikytos pigiausios oro kelionės.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.

NEWTON, MA 02166

(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko:

giminių iškviatimo dokumentus
nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas dovanas giminiams Lietuvoje
tarpininkaujam palikimų sutvarkyme

ASMENINĖS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Po naujų pertvarkymų ir pakeitimo taisyklių siuntiniams į Lietuvą siųsti, dabar vėl galima paremti savo artimuosius, pasiunčiant jiems naudingų dovanų.

Šių metų pradžioje siūlome šiuos dovanų siuntinius:

1986 — 1

Vyriškas arba moteriškas bliusonas — anorakas, velvetinės „Wrangler“ firmos džinsinės kelnės, vyriški arba moteriški sportiniai batai firmos „Adidas“.

Šio siuntinio kaina pasiunčiant oro paštu — \$120.00.

1986 — 2

„Adidas“ firmos sportinis kostiumas, sportiniai batai firmos „Adidas“, vyriškas arba moteriškas megztinis, vyriškas arba moteriškas bliusonas — anorakas, velvetinės arba denim medžiagos džinsinės kelnės firmos „Wrangler“ arba „Levi“.

Šio siuntinio kaina su pašto išlaidomis — \$220.00

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą praktiškiausiu ir naučiausiu PAVELDĖJIMO BŪDU.

Dėl smulkių informacijų ir patarimų prašome rašyti:

Z. Juras,

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England.
Telef. 01 460.2592.

UNION TOURS UNION TOURS UNION TOURS

BALTIC DELIGHTS — MAY-AUGUST 1986
TOUR TO VILNIUS, RIGA, TALLIN & HELSINKI
EXCURSIONS TO KAUNAS, TRAKAI & DRUSKININKAI
12-18 DAY TOURS GREAT VALUE RATES FROM

\$1251.00 — \$1920.00

5 Nights Vilnius MINI TOURS, 10 Nights
VILNIUS CULTURE TOURS.

PLEASE SEND 1986 BROCHURE.

Name

Address

City State

Phone..... Home..... Office.....

FOR INFORMATION ABOUT BARGAIN MAY MINI
TOUR CALL STEPHANIE HORTON 212-683-9500 COL-
LECT. PLEASE CORRESPOND IN ENGLISH.

Taupa

- Lithuanian Credit Union
- Lietuvių kredito kooperatyvas
- Tel. (216) 481-6677

TAUPYKITE IR SKOLINKITĖS
vieninteliame lietuvių kredito
kooperatyve Ohio valstijoje.

KIEKVIENA SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS
APDRAUSTA IKI \$100.000

MOKAME AUKŠTESNES
PALŪKANAS UŽ:

Reg. sąskaitą. 'Super'
Share sąskaitą. Taupymo
certifikatus. IRA
sąskaitą.

SKOLINAME GERES-
NĖMIS IŠSIMOKĖJIMO
SĄLYGOMIS

Asmeniniams reikalams.
Automobilių pirkimui.
Namų pagerinimui.
Namų pirkimams.

Parduodame Money Orders, Travelers Cheques, priimame
mokesčius už elektros, šildymo, telefono ir vandens
sąskaitas.

TAUPOS DARBO VALANDOS

Antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir
šeštadieniais: nuo 10:00 val. r. — 2:00 val. p. p.
Pentadieniais nuo 2:00 val. p. p. — 7:00 val. vak.
adv. A. Širvaičio įstaigos patalpose Lietuvių namuose.
877 East 185th St., Cleveland, Ohio 44119

SEKMADIENIAIS

11:00 val. r. — 1:00 val. p. p.
Dievo Motinos parapijos patalpose
(centrinėje TAUPOS būstinėje).
18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio 44119

PHILADELPHIA

REMKIME CHARLES DOUGHERTY

Š. m. gegužės 9 d., penktadienį, 8 val. vak. yra rengiama speciali vakaronė paremti buvusio JAV Atstovų rūmų nario Charles Dougherty kandidatūrą sugrįžti į Kongresą. Vakaronė bus Kultūros Centre, Lithuanina Music Hall patalpose, 2715 E. Allegheny Ave., Philadelphia.

Charles Dougherty du terminus, nuo 1978 m. iki 1982 m., atstovavo Philadelphia 3-čią Kongreso distrikta, bet pilna prasme buvo visų Amerikos lietuvių atstovas. Bendradarbiaudamas su tuo metu Philadelphia 3-čią Kongreso distrikta, bet pilna prasme buvo visų Amerikos lietuvių atstovas. Bendradarbiaudamas su tuo metu Philadelphia 3-čią Kongreso distrikta, bet pilna prasme buvo visų Amerikos lietuvių atstovas. Bendradarbiaudamas su tuo metu Philadelphia 3-čią Kongreso distrikta, bet pilna prasme buvo visų Amerikos lietuvių atstovas.

Deja, 1982 m. jis rinkimus pralaimėjo. Tačiau ir per paskutinius keturis metus galėjome kreiptis į jį ir jis savo stiprių Washingtono ryšių dėka ne vienu atveju padėjo ginti lietuviškus reikalus.

Šiais metais Charles Dougherty bando grįžti į Kongreso rūmus. Bandymas

nelengvas, nes pirmiausiai reikia laimėti pirminius rinkimus prieš tos pačios respublikonų partijos kandidatą Robert Rovner, kuris turi stiprų finansinį užnugarį.

Philadelphijos lietuviai sudarė komitetą grąžinti Dougherty į Kongresą. Iki šiol į komitetą sutiko įeiti Julija Dantienė, Teresė Gečienė, Aniliora Mašalaitienė, Ona Pluškonienė, Rimantas Stirblys ir Vytas Volertas Jr. Tikimasi, kad ir daugiau asmenų įsijungs į komitetą.

Komitetas rengia sūrio ir vyno vakarą gegužės 9 d.

Visuomenė kviečiama šiame vakare gausiai dalyvauti ir parodyti Dougherty, kad lietuviai įvertina jo pastangas ir jį remia. Dalyvavimo auka \$20.00 asmeniui, \$35.00 porai. Čekiai rašomi Dougherty for Congress vardu ir iki \$100.00 aukos nurašomos nuo mokesčių. Kas nori gali paaukoti ir didesnes sumas. Negalintieji asmeniškai dalyvauti vakaronėje yra taip prašomi įteikti savo auką komiteto išdininkui Vytui Volertui.

Kaip minėta Dougherty yra visų lietuviškų reikalų atstovas. Užtat komitetas kviečia visus lietuvius jo kandidatūrą paremti savo auka. Aukos siunčiamos: Vytui Volertui, Lietuvių Komitetas Dougherty Išrinkimui, 413 Leon Ave., Delran, N. J. 08075. Smulkesnės informacijos gaunamos pas visus komiteto narius asmeniškai arba skambinant Teresei Gečienei (215) 677-1684.

(tg)

ALT VALDYBOS POSĖDIS

Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba balandžio 11 d. savo būstinėje, Chicagoje, turėjo posėdį, kurį pravedė pirmininkas Teodoras Blinstrubas. Pirmininkas pranešė apie politinių kalinių sąjungos ir Americans for Due Process surengto adv. P. Žumbakio knygos "Soviet Evidence in North American Courts" pristatymo dalyvių painformavimą šios knygos įgijimo, platinimo ir bendrai, apie ALTO veiksmus OSI reikalu. ALT finansinės padėties reikalu kalbėjo SLA 322 kuopos susirinkime. Be to, paminėjo apie susirašinėjimus, kurie yra apžvelgti ALTO informacijų biuletenyje.

Pirm. pavaduotojas dr. Jonas Valaitis painformavo apie JBANC veiklą, Washington, D. C.

Sekr. inž. Grožvydas Lazauskas, pranešė apie pasiruošimo darbus ir prisitaikymą prie pašto reikalavimų siunčiant biuletenius papigintu tarifu, tuo sumažinant pašto išlaidas.

Komisijų pranešimuose išd. Mykolas Pranevičius ir išdo sekr. Petras Bučas pateikė projektus, kaip būtų galima sėkmingiau telkti lėšas laisvinimo reikalams. Valdyba jų pateiktiems planams pritarė. Dr. Leonui Kriaučeliūnui pasiūlius, pla-

nuojama lėšų telkimui steigti atitinkamus komitetus.

Gr. Lazauskas painformavo apie Lietuvių Teisėms Ginti Fondo veiklą, apie namų administravimo komisijos pastangas, apie planus steigti naujus ALTO skyrius. Dr. Vladui Šimaičiui pasiūlius, nusistatyta dėl skyrių steigimo iš pavienių veikėjų, kur nėra ar negalima įsteigti iš organizacijų atstovų.

Inž. Viktoras Naudžius priminė reikalą paskubinti nuo mokesčių atleidžiamo ALT fondo steigimo svarstymą.

Kun. J. Prunskis painformavo apie Vatikano radijo palankumą perduoti jiems pateikiamas žinias Lietuvos žmonėms. Papasakojo apie savo pasikalbėjimą su "Tribune" redaktorium R. Liefer ir apie savo sukliudytas pastangas stebėti iš už geležinės uždangos atsiųstų dvasininkų pranešimus liuteronų teologinėje mokykloje.

Svarstyta programa spalio 18 d. Lietuvių Tautiniuose namuose, Chicagoje, šaukiamo Amerikos Lietuvių Tarybos metinio suvažiavimo. Be suminėtyjų, posėdy dalyvavo dr. V. Dargis, adv. A. Domanskis, St. Balzekas, D. Danilevičiūtė-Dumbrienė, V. Gasparienė ir K. Dirkis, pavaduodamas J. Šiaučiūną.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• GEGUŽĖS 3 D. 8:30 val. ryto Clevelando lietuvių Golfo klubas pradeda sezoną Brandywine Golfo Corse.

• GEGUŽĖS 11 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos Motinos Dienos minėjimas.

• GEGUŽĖS 16 D. — Nationalities Services Centro 70 metų sukakties balius, St. Josephat Astrodome salėje, 5720 State Road.

• GEGUŽĖS 16 D. — Nationalities Services Centro 70 metų sukakties balius, St. Josephat Astrodome salėje, 5720 State Road.

• GEGUŽĖS 17-18 D. Ateitininkų šeimos šventė.

• GEGUŽĖS 18 D. Šv. Jurgio lietuvių parapijos tarybos rinkimai.

• GEGUŽĖS 24, 25, 26 D. Grandinėlių šokėjų-muzikantų saskrydis ir koncertas.

• GEGUŽĖS 31 D. Abiturientų pagerbimas.

• BIRŽELIO 1 D. Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokslo metų baigimas.

• BIRŽELIO 8 D. 4 v. p. p. LB Clevelando apylinkės metinis narių susirinkimas, Dievo Motinos parapijos kavinėje. Bus perrenkama dalis valdybos.

• BIRŽELIO 14-15 D. Birželio minėjimas. Rengia Amerikos Lietuvių Taryba su estais ir latviais.

• BIRŽELIO 15 D. Onos Mikulskienės kanklių studijos mokinių koncertas.

Superior Savings

ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
- namų remontams,
- kvalifikuotų studentų mokslui

Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių
ir paskolų sąlygų teiraukitės

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 9:00 iki 4:00,
penktadieniais 9:00 iki 6:00;
šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

CLEVELANDE ir apylinkėse

• Vilties Draugijos revizijos komisija, susidedanti iš dr. Viktoro Stankaus — pirmininko, Stasio Astrausko ir Anastazijos Mackuvienės, dalyvaujant Vilties Draugijos buhalterii Jonui Kazlauskui ir Dirvos redaktoriui Vytautui Gedgaudiui, padarė Vilties

Draugijos atskaitomybės bei turto patikrinimą.

• LB Clevelando apylinkės metinis narių susirinkimas įvyks birželio 8 d. 4 val. p. p. Dievo Motinos parapijos kavinėje. Bus renkama dalis valdybos.

1986 M. GEGUŽĖS 17 D. 7 VAL. V.

DIEVO MOTINOS PARAPIJOS SALĖJE

r e n g i a m a s

VAKARAS SU BIRUTE

Rašytoja, aktorė BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ skaitys savo kūrybos, žvelgs į scenos ir rašytojos darbą.

Maloniai kviečia visus atsilankyti — Ateities Klubas

Įėjimas: \$5,00, \$3.00.

Po programos — užkandžiai kavinėje.

pasakose prisimintos. Yra sakoma, kad šaunus Romos imperatoriaus Diokleciano asmens gvardijos karys Jurgis išgelbėjęs Libijos valdovo dukrą, kurią slibinas tykojęs suėsti. Galimas dalykas, kad koks nors į slibiną panašus sutvėrimas, aligatorius ar krokodilas galėjo prie jūros ar upės kranto atėjusią merginą suėsti... Tuo momentu atjojęs legionierius Jurgis tą pabaisą nukovė ir mergaitę išgelbėjo. Vėliau krikščionių pasaulyje toji legenda priimta kaip įvykęs faktas, ir šv. Jurgis visur buvo vaizduojamas kaip karys-raitelis ant žirgo ilgu kalaviju persmeigias slibiną.

Lietuvoje žmonės turėjo savo pasaką — legendą. Iš jūros kartą metuose išeidavęs pabaisa — slibinas su 12 galvų ir reikalaudavęs 12 jaunų skaisčių mergaičių, o jei jų negausias tai sunaikinsias visą šalį. Taip tų kraštų valdovas turėdavęs paaugoti baisybei suėsti tas 12 mergaičių. Ir jokių būdu nebuvo galima to slibino užmušti. Jeigu narsūs kariai nukirsdavę jam galvą — kita jos vietoj vėl užaugdavusi. Tik atsiradęs šv. Jurgis tą slibiną nužudė ir šalį išgelbėjęs.

Tai tiek pasakų apie šventąjį. Iš tikrųjų yra žinoma, kad Jurgis buvo Romos karys — legionierius tapęs krikščioniu. Krikščionių persekiojimo laikais 303 m. po Kr. jis buvęs nukankintas Palestinoje.

Vienas skautų įsakymas sako: "NAIKINK PYKTĮ PASAULYJE, O PIRMIAUSIA PAČIAM SAVYJE".

Tas legendos slibinas vaizduoja blogį, pyktį ir visas iš jo kylančias nedorybes: melą, pavydą, sukčiavimą, kerštą, kitų skriaudimą ir t.t. Taigi skautas, lygiai kaip šventasis Jurgis raginamas kovoti su pykčiu ir visomis blogybėmis pasaulyje ir pačiam savyje. Todėl galėtume vaizduoti didžiulę armiją herojų — jurgiukų kovojančių už doresnį ir geresnį pasaulį.

O dar turime atsiminti, kad labai didelis, baisus ir galingas slibinas kankina, skriaudžia ir žudo mūsų Lietuvą — tą mielą ir gražią karalaitę. Su tuo žmonių jos pabaisa kovoja daug narsių žmonių — vyrų ir moterų. Ir mūsų lietuviai skautai kiek mūsų jėgos leidžia, turime padėti gelbėti karalaitę — Lietuvą. Su Dievo pagalba šv. Jurgiui užtariant bus ir tas baisus besotis slibinas sunaikintas ir Lietuva išgelbėta.

Pr. K.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

CUYAHOGA APSKRITIES

LIETUVIŲ DEMOKRATŲ

KLUBO REMIAMŲ

KANDIDATŲ

OHIO LIETUVIAI

BALSAVIMO METŲ - PASIRINKIMAS AIŠKUS!

PIRMINIAI RINKIMAI

GEGUŽĖS 6, 1986

GOVERNOR AND LIEUTENANT GOVERNOR
RICHARD F. CELESTE
PAUL R. LEONARD

ATTORNEY GENERAL
ANTHONY J. CELEBREZZE, JR.

MEMBERS OF CONGRESS
U.S. SENATOR - JOHN GLENN

U.S. CONGRESSMAN - 19th DISTRICT
EDWARD FEIGHAN

U.S. CONGRESSWOMAN - 20th DISTRICT
MARY ROSE OAKAR

U.S. CONGRESSMAN - 11th DISTRICT
DENNIS E. ECKART

STATE SENATOR
LEE I. FISHER

STATE REPRESENTATIVE - 19th DISTRICT
RONALD J. SUSTER

COUNTY COMMISSIONER
TIMOTHY F. HAGAN

COUNTY AUDITOR
J. TIMOTHY MCCORMACK

OHIO SUPREME COURT
CHIEF JUSTICE
FRANK D. CELEBREZZE

COURT OF APPEALS - 8th DISTRICT
DAVID T. MATIA

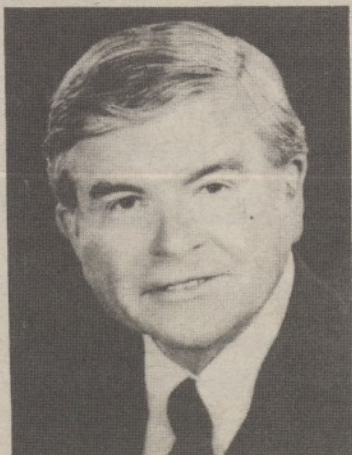
COURT OF COMMON PLEAS
JANUARY 2nd CLARENCE ROGERS
JANUARY 4th GUSTI RINI
JANUARY 8th ANDREW C. PUTKA
JANUARY 10th CHARLES LAZZARO

COURT OF COMMON PLEAS
DOMESTIC RELATIONS DIVISION
JANUARY 13th
(WRITE-IN)

WILLIAM T. MONROE
WRITE IN THE TITLE OF THE OFFICE
AND THE CANDIDATES' LAST NAME
EXAMPLE

JUDGE MONROE

Political advertising paid for by: The Lithuanian American Democratic Club of Cuyahoga County, 18009 Lake Shore Blvd., Cleveland, Ohio 44119, Jonas Nasvytis, Chairman; Egidijus Marcinkevicius, Treasurer

• William T. Monroe, lietuvių bičiulis, remiamas Cleveland Bar Assn. ir lietuvių demokratų klubo, kandidatuoja į Judge — Domestic Relation Court. Balsavimo lapely šalia jo pavardės Monroe pridėti judge.

• Sen. John Glenn visad remias lietuvių reikalus, kandidatuoja trečiam terminui į Senatą.

ŠV. JURGIO ŠVENTĖ

Pasaulio skautų patronas šv. Jurgis švenčiamas visame pasaulyje kur tik yra skautų organizacijos vienetai. Tradiciniai ir mes turėtume švęsti visi. Bet tas šauksmas švesti šv. Jurgio dieną jau daug kam išbleso. Clevelando skautų Pilėnų tuntas tas tradicijas dar tęsia.

Balandžio 20 d. Clevelando skautai organizuoti dalyvavo Dievo Motinos bažnyčioje. Kun. G. Kijauskas.

Pilėnų tunto tuntininkas s. R. Belzinskas sega pažangumo žymenius prityrusiems skautams D. Minkūnui, R. Matui ir A. Belzinskui.

V. Bacevičiaus nuotr.

kas, S. J. pamoksle priminė apie šv. Jurgį ir skautus. Po pamaldų skautai su tėveliais ir svečiais vyko į Lietuvių namus, kur buvo paruošti šilti priešpiečiai. Po pasistiprinimo prasidėjo iškilminga sueiga, kurią vedė prityręs skautas L. Bilūnas. Po įsakymo skautų įžodį davė T. Gelažius ir T. Beržinskas. Prityrusių skautų įžodžius davė R. Bilūnas, M. Stungys ir T. Žiedonis. Nepamirštas buvo ir v. s. V. Bacevičius už nuolatinę pagalbą Pilėnams, jam buvo įteikta graži plaketė ir sveikino s. R. Belzinskas.

Susikryžiaję rankas sugiedojome ateina naktis... Peržvelgdami veidus pasigedom tų, kurie turėtų būt šiame rate.

V. Bac.

SKAUTŲ PATRONAS
ŠV. JURGIS

Kodėl šventas Jurgis buvo paskelbtas skautų patronu? Tikriausia todėl, kad šventojo gyvenimą puošė "kario kovojančio su slibinu" legenda.

Sakoma "legenda", nes nėra tikrų žinių, kad jis būtų kovėsis ir nugalėjęs slibiną. Tais laikais, kada Jurgis gyveno (III amžiuje po Kr.) tų slibinų šioj žemėj iš viso nebuvo. Įvairūs brontozaurai, ichtiozaurai ir panašios baidyklės jau senai buvo išnykusios ir tik žmonių padavimuose bei

• **Vytautas Meškauskas**, Dirvos redakcijos narys ir politinis komentatorius, ALT Sąjungos 19-tojo seimo metu kalbės aktualia, visiems Lietuvos laisvini-
mo besirūpinantiems tema: "Tarptautinė politika ir Lietuvos byla".

Seimas įvyks š. m. gegužės mėn. 24-25 d. d. Los Angeles, Cal., Lietuvių Tautiniuose namuose.

PATIKSLINIMAS

Naujai išrinktoji ALT S-gos Bostono skyriaus valdyba savo pirmame posėdy balandžio 19 d. pareigomis nepasiskirstė, tad negalėjo perimti pareigas iš senosios valdybos.

• **Mykolas Drunga** pasitraukė iš Draugo redaktoriaus pareigų ir pradėjo dirbti JAV LB Socialinių reikalų tarybos Chicagos skyriaus būstinėje, kur vadovaus jos propagavimo, lėšų telkimo, ryšių palaikymo su valdinėmis, akademinėmis įstaigomis ir spauda darbams.

• **Inž. Jonas Jurkūnas**, žinomas visuomenininkas, įvairių organizacijų veikėjas, ilgametis Tautinės sąjungos narys, buvęs Sąjungos pirmininkas, ALT Są-

PADĖKA

1986 m. kovo mėn. 11 d. mirė dipl. ekonomistas, inžinierius

A. A. JUOZAS KUNCAITIS.

Po gedulingų pamaldų Lady of Victory bažnyčioje (Centerville, Ma.) kovo 14 buvo palaidotas Saint Francis Xavier kapinėse, Cape Cod.

Dėkojame Rev. Michael R. Dufault už atnašautas Šv. Mišias ir už palydėjimą ir maldas kapinėse.

Dėkojame Č. Mickūnui už tartą žodį Lietuvių Bendruomenės ir Inž. Architektų s-gos vardu.

Dėkojame už gausiai užprašytas Šv. Mišias, dalyvavimą pamaldose, laidotuvėse ir gedulinguose priešpiečiuose.

Dėkojame poetui St. Santvarui už ten tartą žodį, sonetą ir nekrologą spaudoje.

Dėkojame visiems aukojusiems (vietoje gėlių) Lietuvių Fondui.

Dėkojame už pareikštas užuojautas spaudoje. Ypačingą padėką draugams iš Clevelando.

Dėkojame kun. Kontautui, Šv. Petro bažnyčios klebonui Bostone už balandžio mėn. 13 d. atnašautas Šv. Mišias. Muz. J. Kačinskui, chorui ir solistui B. Povilavičiui už gražų giedojimą.

Mūsų nuoširdžiausia padėka bičiuliams Santvarams ir Rūteniams, kurie sunkiose valandose stiprino ir guodė.

Ačiū visiems už pareikštas užuojautas ir parodytą nuoširdumą.

LIŪDINTI ŠEIMA

INŽ. JUOZUI KUNCAIČIUI

mirus, žmonai ELENAI, dukrai GRYTUTEI

su šeima ir sūnui ARŪNUI nuoširdžią užuo-

jautą reiškia.

Leidyklos PATRIA bendradarbiai

Ona Balčiūnienė

Eugenija Račiūnaitė-Daugirdienė

Jonas Rūtenis

Jonas P. Lenktaitis

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS DEVYNIOLIKTO SEIMO, VYKSTANČIO LOS ANGELES MIESTE

ŠIŲ METŲ GEGUŽĖS 24 IR 25 DIENOMIS

IŠKILMINGAS BANKETAS

LIETUVIŲ ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS SALEJE

GEGUŽĖS MĖN. 24 DIENĄ, ŠEŠTADIENĮ,

PRADŽIA 7 VAL. VAKARO.

Pokylyje dalyvaus garbingų svečių iš toli.

MENINĘ PROGRAMĄ ATLIKS:

viešnia iš Clevelando, pianistė

Birutė Smetonienė

ir losangelietė solistė

Janina Čekanauskienė,

akompanuojant pianistei

Raimondai Apeikytei.

Puikūs užkandžiai, karšti pietūs,
taurūs, kilnūs ir gaivūs gėrimai.

VISKĄ PADENGŠ ĮEJIMO KAINA \$25.00 ASMENIUI.

Dėl rezervacijų kreiptis į Joną Petronį, (213)
664-0791 arba į kitus ALT S-gos Los Angeles skyriaus valdybos narius.

Rengia LOSANGELIEČIAI TAUTININKAI

Birutė Smetonienė

Janina Čekanauskienė

Raimonda Apeikytė

jungos 19-tojo seimo metu skaitys paskaitą: "Tautinė sąjunga šių dienų lietuviškuose politiniuose vingiuose".

Seimas įvyks š. m. gegužės mėn. 24-25 d. d. Los Angeles, Cal., Lietuvių Tautiniuose namuose.

• **A. A. Dr. Stasys Daukša**, teisininkas, ilgametis Lietuvos diplomatinės tarnybos narys, vasario 8 d. mirė Kanadoje, sulaukęs 82 metų amžiaus.

Velionis 1927 m. baigęs Mažeikių gimnaziją studijavo V. D. universitete ir Sorbonos universitete Paryžiuje apgynė daktaratą tema "Klaipėdos krašto autonominis režimas". Dirbo Lietuvos pasiuntinybėje Paryžiuje, vėliau užsienių reikalų ministerijoje Kaune.

Atvykęs 1948 m. į Kanadą, vertėsi advokatūra.

• **Mečys Razgaitis**, New Yorko ir New Jersey lietuviams pažįstamas solistas, didelis kovotojas prieš komunizmą, po širdies operacijos kovo 11 d., sveikatai blogėjant, balandžio 18 d. mirė ligoninėje. Palaidotas balandžio 22 d. iš Apreiški-
mo parapijos bažnyčios su

didelėmis iškilėmis, dalyvaujant gausiai ir kitų tautybių organizacijų veikėjams.

MINKŲ RADIO SUKAKTUVĖS

Seniausia lietuviška radijo programos Naujojo Anglijoje, vadovaujama Stepono ir Valentino Minkų, IV. 13 minėjo 52 metų sukaktuves, So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos auditorijoje.

Ta proga Berželio tautinių šokių grupė iš Hartfordo, 25 jauni žmonės vadovaujant Daliai Dzikienei linksmino gausingą publiką. Matėsi, kad publika įdomavosi ir buvo patenkinta sėkminga "Kelione į Lietuvą aplink pasaulį."

Programos vedėjai nuoširdžiai dėkoja visiems prisidėjusiems prie šios šventės pasisekimo.